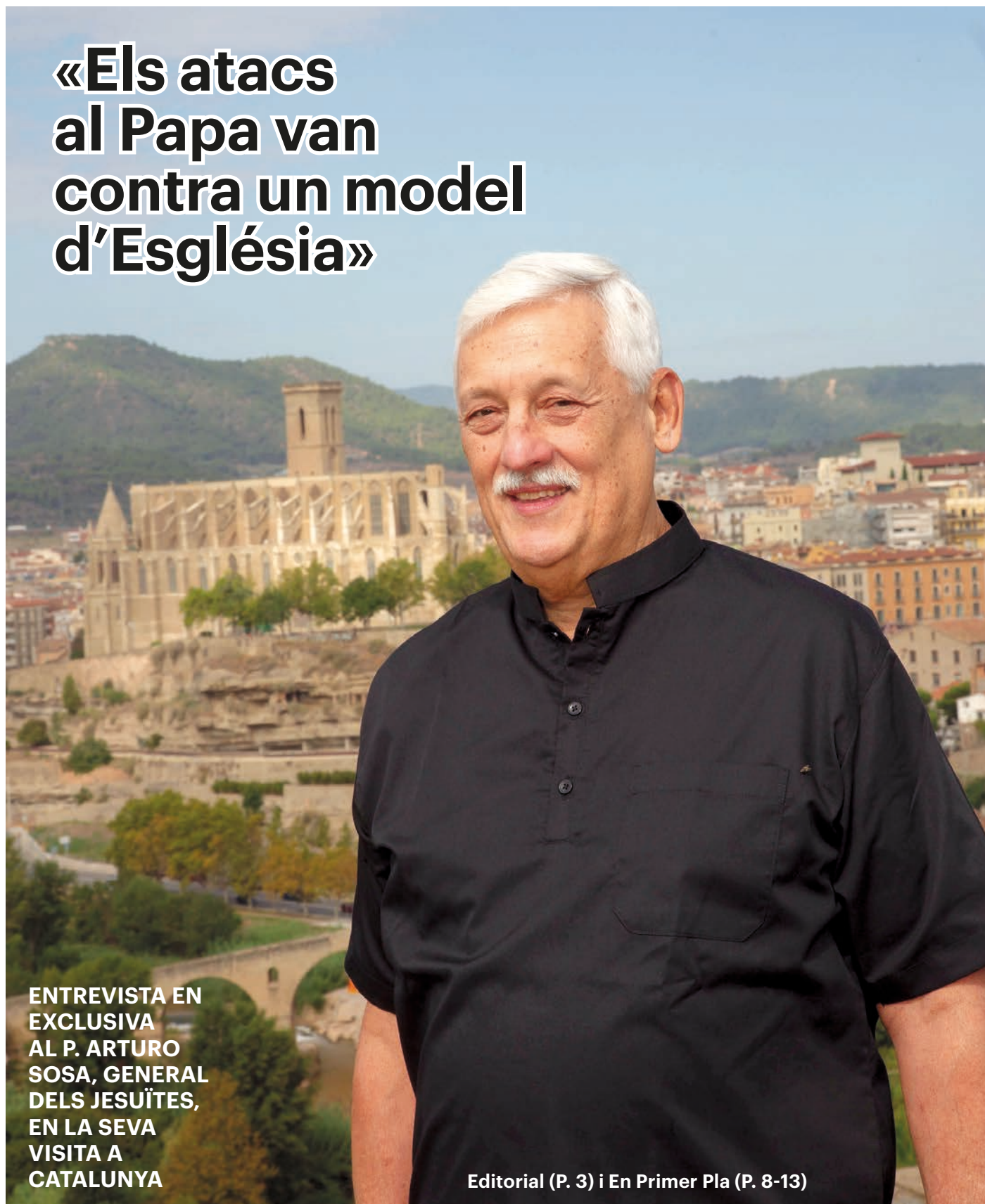

Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XXXVIII | NÚM. 2037
2,90 € | 7 OCTUBRE 2018

«Els atacs al Papa van contra un model d'Església»

ENTREVISTA EN
EXCLUSIVA
AL P. ARTURO
SOSA, GENERAL
DELS JESUÏTES,
EN LA SEVA
VISITA A
CATALUNYA

Editorial (P. 3) i En Primer Pla (P. 8-13)

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (52 NÚMEROS)

☐ Edició en castellà

☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

--	--	--	--	--	--

08014 Barcelona

Signatura del titular

Pare Sosa, general proper

El P. Arturo Sosa, general de la Companyia de Jesús, ha visitat Barcelona i Manresa. Ha estat una visita fecunda. Nascut a Veneçuela, és un home excepcional: culte i compromès, bon coneixedor de l'Església i del món, amb una mirada universal i un discurs serè, profund i ponderat. Un home senzill i proper. Va tenir la gentilesa de concedir-nos una llarga entrevista a *Catalunya Cristiana* i a Ràdio Estel que publiquem en aquest número. Vam conversar del món, de l'Església i de molts aspectes d'actualitat. També de la Companyia avui, del cos apostòlic que formen els jesuïtes i els laics. Dels vincles profunds que uneixen els membres de la Companyia, encara que es trobin dispersos pel món. Vam parlar de reconciliació i de justícia. Reconciliació entre nosaltres com a éssers humans i amb la naturalesa i, per tant, amb Déu. D'una injustícia que s'ha fet estructural. Bon coneixedor d'Ignasi de Loiola i dels seus primers companys, el P. Sosa va explicar que els exercicis espirituals avui s'han rescatat i, adaptats en profunditat, s'han multiplicat de manera creativa a les perifèries i continuen vius arreu del món, impartits de manera personalitzada per jesuïtes i altres religiosos. També va parlar amb afecte del papa Francesc, llatino-

americà com ell mateix, va dir que el seu llenguatge és propi d'un de tants cristians que s'han pres seriosament el Vaticà II. I es referí també a la campanya mundial que avui hi ha orquestrada contra ell.

Un tema que es va repetir en l'acte públic celebrat a l'església dels jesuïtes del carrer de Casp fou el de la secularització. El pare Sosa creu amb encert que havíem idealitzat la cristiandat —per cert, poc cristiana— i es pregunta si no contribuirà a un procés d'alliberament de ser cristians de manera automàtica i ens posarà en el terreny de la llibertat.

Opina que el cristianisme és molt «pretensions» perquè s'encarna i enriqueix qualsevol cultura humana. I a la llum de l'aproximació que estem vivint amb la Xina, es va referir a dos jesuïtes del segle XVI-XVII: Mateo Ricci i Diego de Pantoja, als seus esforços per la inculturació, per aprendre la cultura i a la quantitat de gramàtiques que els missioners escrivien per comprendre les llengües.

En un moment de l'entrevista, el pare Sosa es va emocionar. Fou en parlar-li de Veneçuela, el seu país natal, que està patint tant. Va animar els veneçolans que viuen i treballen entre nosaltres a no perdre l'esperança. Certament ell, l'encomana.

Contingut

03
Editorial

05
La setmana

06
Opinió

08
En primer pla

14
Opinió

15
Vida eclesial

24
Opinió

26
La veu dels pastors

28
Bíblia

30
Litúrgia

32
Espai lectors

34
Cultura

39
Laudato Si

41
Cultura

46
Agenda

47
Des del carrer

Oratori que homenatja els bisbes Oliba i Torras i Bages

PÀGINA 18

14
Jornada Mundial
pel Treball
Decent

Visita del Papa als països bàltics

PÀGINA 16

Joan Soler, el fonendoscopi del poble

PÀGINA 36

34
Educar per transformar

La setmana en tuits

VALENTINA ALAZRAKI @VALEA-LAZRAKI

Corresponsal de Noticieros Televisa al Vaticà

En el seu missatge, el papa Francesc demana a les autoritats xineses que continuï el diàleg iniciat des de fa temps amb confiança, valentia i amplitud de mires. Els contactes actuals són útils, va dir, per superar les contraposicions del passat també recent i per col·laborar

JAUME FLAQUER @J_FLAQUER
Jesuïta

El superior general dels jesuïtes del món a l'església de Casp de Barcelona, parlant sobre el món, l'Església i la Companyia. Home serè, espiritual i savi

M. EUGÈNIA GAY @MARIAEUGENIAGAY

Degana del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona

Commemorem el 800è aniversari de l'Orde de la Mercè. Moltes felicitats per la vostra encomiable tasca social a favor dels més desvalguts. Vuit-cents anys compromesos amb la ciutadania perquè pugui gaudir plenament dels seus drets

ORIOI SERRA @ORIOISERRA

Corresponsal de TV3 a Alemanya
El cardenal Reinhard Marx, màxim representant de l'Església catòlica alemanya, s'avergonyeix dels abusos comesos dins la institució i reconeix que durant dècades no s'ha reconegut un problema latent

Zoom

CARME MUNTÉ

L'Església reconeix diverses formes de consagració personal a Déu, una de les quals és la de les vídues consagrades. El 6 de setembre passat una representació de vídues d'arreu del món, entre elles algunes de les diòcesis catalanes, van ser rebudes pel papa Francesc al Vaticà. El Pontífex els va dir que «la consagració dins de la viudetat és un do del Senyor per recordar a tots els batejats que el seu amor misericordiós és un camí de vida i de santedat».

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA
Coordinador d'informatius

Sempre amb l'actualitat

Aquests últims dies, entre informatius i espais d'anàlisi, la crònica política i social ha estat especialment present, amb el primer aniversari de l'1 d'octubre com a qüestió important. Dins l'espai matinal *A primera hora*, persones de diverses sensibilitats van explicar, el mateix dia 1, com veien la situació un any després. L'exconseller Toni Comín i alcaldes de diversos municipis, entre ells Sant Julià de Ramis, on inicialment pensava votar Carles Puigdemont, van ser algunes de les veus polítiques. També es va connectar amb una escola de Barcelona i es van recordar les violentes càrregues policials.

El programa *El Mirador de l'actualitat*, que s'emet de dilluns a divendres de 18.05 a 18.40 h, va analitzar també l'1 d'octubre el ressò i les conseqüències d'aquella jornada. Vaser amb la participació, en el col·loqui, de representants d'entitats cíviques o d'inspiració cristiana. Des de les respectives visions favorables o contràries a un referèndum, tots van coincidir en la idea que cal resoldre la crisi amb diàleg polític i voluntat de trobar una sortida de bona convivència

L'efemèride de la setmana

12 d'octubre del 1931: inauguració i benedicció del Gran Crist Redemptor de Rio de Janeiro, al cim del Mont de Corcovado, icona de la ciutat.

ANTONI COLL
Periodista

En la vida de fe, els cristians tenim com a referència la vida i els ensenyaments de Jesucrist

PENSANT-HO MILLOR

El metre i el quilo

A batxillerat apreníem que el metre es correspon amb una barra de platí i d'iridi custodiada des del 1889 en un soterrani de Sèvres, a prop de París. I un quilo, la unitat de pes d'un cilindre del mateix aliatge que es guarda al mateix lloc. No vam anar mai a Sèvres, però sabíem què eren un metre i un quilo.

A la universitat ja se'ns va precisar que «el metre és 1.650.763.73 vegades la longitud d'ona en el buit de la radiació taronja de l'àtom de criptó 86». Ja no vam entendre res.

Fa poc vaig llegir que els científics xinesos han aconseguit una major definició del pes de les masses, i per això del que és un quilo, mitjançant una fórmula que combina la velocitat de la llum, la constant de Plank i la gravitació de Newton. O sigui, que no hi ha qui ho entengui.

La ciència ens exigeix directament la fe, tant si la prenem com «creure en allò que no es veu» (no veiem radiacions taronja) com en la seva acceptació de creure pel testimoni d'un altre, l'especialista que ens parla.

Tornant a les referències més intel·ligibles del nostre batxillerat, teníem una idea del que era un metre i quan observàvem una taula

podíem dir que tenia més o menys un metre d'altura, i un armari, dos, i el sostre de l'habitació dos i mig. El metre era la referència a la qual tot es comparava.

En la vida de fe, els cristians tenim com a referència la vida i els ensenyaments de Jesucrist. Són la mesura de totes les coses. Són el nostre metre de conducta i hem d'intentar no desviar-nos tant per excés com per defecte.

Per defecte, quan en rebaixem les exigències. Per exemple, quan llegim a l'Evangeli el manament d'estimar el proïsme, fins i tot els enemics, algú pot dir: sí, menys al meu cunyat; o d'acord, llevat de qui penja llaços grocs, o de qui en treu. Els ensenyaments de Crist són exigents; n'hi ha prou de llegir el capítol en el qual corregeix a l'alça l'antiga llei i afirma «però jo us dic...»

Per excés, quan esmenem la plana a Déu mateix, per exemple, mitjançant la injúria als que es confessen agnòstics o ateu, o practicant la violència contra una clínica avortista. Són aquells que va retratar bé André Frossard quan Joan Pau II li va preguntar què és un integrista francès: «És aquell que està disposat a defensar Déu, vulgui o no vulgui.»

UN NOU LLINDAR

Catequistes, testimonis del misteri

**SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA**
Bisbe de Mallorca

El catequista ha d'arrelar la seva existència en el misteri de Crist, que ha de ser conegut, pregat, celebrat, viscut i anunciat

Sota aquest lema s'ha celebrat a Roma el II Congrés Internacional de Catequesi, que ha reunit uns mil dos-cents catequistes d'arreu del món. La reflexió s'ha centrat en el moment actual de la catequesi a les nostres diòcesis i parròquies, tractant d'il·luminar-la amb la importància i necessitat de la iniciació cristiana, la qual cosa afecta sobretot la manera com es planteja l'acció catequètica a cadascuna de les nostres esglésies i el paper decisiu dels catequistes com els qui introdueixen els catequizands al misteri de Crist, al coneixement a fons de la seva persona i del seu missatge fins a obtenir-ne la plena adhesió personal. També s'ha aprofundit en la «pietat popular», una forma d'evangelització.

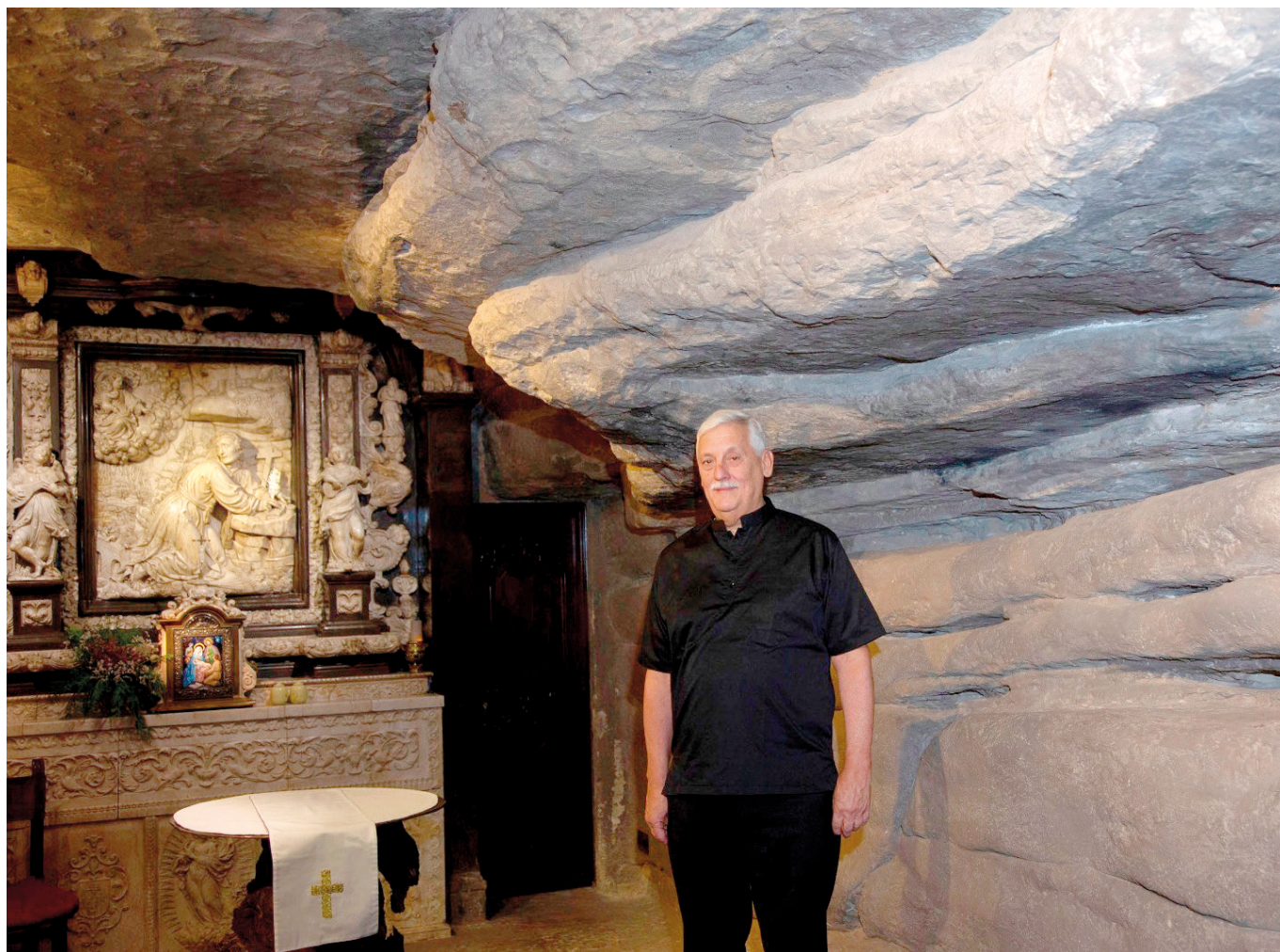
El papa Francesc, dirigint-se als congressistes, ens ha dit que no es tracta de «fer» catequesi, ni «fer» de catequista com una activitat més, sinó de «ser catequista» en una unitat de vida, testimonis de Jesús. La catequesi sempre haurà de passar per una necessària i urgent renovació en la comunicació d'una experiència personal de fe per part dels catequistes, que no pot estar separada dels continguts que s'han de conèixer, ni de la celebració litúrgica, ni de la vida.

Què vol dir «obrir-se al misteri»? És obrir-se a la descoberta de Jesús, de l'Evangeli, és proclamar-lo viu, ressuscitat i actuant en la nostra existència per mitjà de l'Esperit Sant rebut en el Baptisme, és tenir consciència d'aquest do. D'aquí la importància dels sagraments, d'ells rebem la força que alimenta el nostre caminar cristià. Obrir-se al misteri és anar més enllà d'un coneixement superficial, és entrar dins el propi interior, allà on només la fe hi té resposta.

Això és possible si es viu en una comunitat de fe, en la litúrgia, en un clima de pregària i silenci, quan s'acompanya el procés de creixement de cadascú, quan s'afavoreix la cultura de l'encontre que fa sortir de tot aïllament i d'una fe individualista. Per això, el catequista ha d'arrelar la seva existència en el misteri de Crist, que ha de ser conegut, pregat, celebrat, viscut i anunciat. S'obre així a l'evangelització i s'assenyala el camí de la santedat.

«La nostra missió és contribuir a la reconciliació i a la justícia»

**P. Arturo Sosa,
superior general dels jesuïtes**

Arturo Sosa a la Cova de Manresa.

«¿No deu ser la secularització un procés de llibertat per a nosaltres, com a cristians, com a Església?»

El general dels jesuïtes, el veneçolà Arturo Sosa, ha visitat Catalunya el mes de setembre. Dins de la seva atapeïda agenda, fa un forat per atendre de manera conjunta el nostre setmanari, Ràdio Estel i CatalunyaReligió. En una conversa afable i sense presses reflexiona sobre la Companyia de Jesús, l'Església i el món actual.

El 2016 la Congregació General 36 el va posar al capdavant de la Companyia de Jesús, on va ressonar amb especial força l'expressió «audàcia de l'improbable i de l'impossible». Dos anys després, com va aquesta audàcia?

En cal molta! A la Companyia, a l'Església, a molts llocs del món i de la societat tenim la sensació d'estar una mica limitats. Les coses que tenim al fons del cor, com el desig d'una humanitat justa, de pau, de fraternitat, de diàleg, de democràcia... ens semblen impossibles. Volem perseguir l'impossible perquè per a Déu res no és impossible. El que ens sembla impossible, si de debò tinguéssim,

com diu l'evangeli, una micarrona de fe, ho fariem possible. És una gràcia que hem de continuar demanant, tot reconeixent que molts jesuïtes se la prenen seriosament.

Personalment, de quina manera la impulsa?

Primerament amb la pregària. Després de la Congregació General 36 hem iniciat un procés que culminarà el gener vinent i que ha involucrat tot el cos de la Companyia. L'hem anomenat les «perifèries apostòliques universals», que focalitzarà l'acció de la Companyia els pròxims anys. L'impossible proposa com a focus de la missió de la Companyia el fet que realment plegats contribuïm a la reconciliació i la justícia. La reconciliació comprèn tres dimensions importants: la reconciliació entre nosaltres com a éssers humans, que no és fàcil perquè el món tendeix a un increment de la violència i a la fractura per motius inútils; la reconciliació amb la natura en un procés de deteriorament del medi ambient, i la reconciliació amb Déu, perquè aquestes tres dimensions es do-

«Tot jesuïta ha de tenir capacitat de proposar-se creativament l'audàcia de l'improbable i de l'impossible»

nen juntes. Això és el que sembla impossible.

Una missió que forma part de l'essència dels jesuïtes...

El món ha canviat molt en 50 anys i cal repropolar la nostra missió. Veiem que les desigualtats són més grans i la injustícia s'ha fet més estructural, malgrat que hi ha més mitjans. La pobresa continua sent la condició en què viu la major part de la humanitat, la fam continua sent un problema que no podem resoldre, i això que tenim menjar... aquest temes continuen aquí i ne-

cessiten que els compreguem millor, que anem més a fons, que ens hi comprometem més seriosament... també és present el tema del diàleg interreligiós i el diàleg intercultural. Som més conscients de la importància de la diversitat humana, de la diversitat cultural i de la diversitat religiosa com una riquesa de la humanitat. El rostre de Déu és un rostre multicultural que es manifesta de maneres diverses i hem d'aprofitar aquest missatge per fer la humanitat més humana.

De quina manera s'estableix un diàleg amb una societat que arracona Déu?

El diàleg s'estableix amb més llibertat. Podem plantejar els processos de secularització d'una altra manera, no com si estiguéssim perdent alguna cosa, perquè tendim a idealitzar el que era la societat «cristiana». ¿No deu ser la secularització un procés de llibertat per a nosaltres, com a cristians, com a Església? Ens allibera de ser cristians de forma automàtica. Avui, qui és cristià és perquè ho vol, perquè

El P. Sosa va tenir una trobada amb els jesuïtes i laics de la Companyia a l'església de Casp de Barcelona.

es planteja la pregunta, perquè lliurement tria ser cristià i moltes vegades a contracorrent de l'ambient. Ens allibera de l'automaticitat de ser cristià i posa el cristianisme en el terreny de l'opció personal lliure. També ens allibera de fonamentar la identitat d'una nació o d'un poble en el fet religiós.

El cristianisme és molt «pretensions», en el sentit que pretén encarnar-se en qualsevol cultura humana. El cristianisme no és una religió associada a una cultura, encara que de vegades hagi estat així

al llarg de la història. El cristianisme és una fe religiosa que s'encarna i enriqueix qualsevol cultura. Pel fet que no està associat a una cultura o a una identitat concreta, fa possible que de debò es pugui predicar la bona Nova a qualsevol racó del món. En aquest sentit, la secularització és un procés que ens ajuda a purificar-nos, a posar-nos en termes de llibertat, a apel·lar a la llibertat dels éssers humans en relació amb Déu i els altres.

La dimensió intel·lectual de l'apostolat jesuïta, quin paper té en aquesta societat líquida en què vivim?

Nosaltres no hem abaixat el llistó, continua alt. El nivell d'exigència de la formació dels jesuïtes i de les persones que treballen a les institucions de la Companyia continua alt. Invertim una gran quantitat d'energia, de temps i de diners en la formació. La profunditat intel·lectual és una característica de qualsevol tasca dels jesuïtes. Tot jesuïta ha de saber pensar, ha de tenir capacitat de proposar-se creativament l'audàcia de l'improbable i de l'impossible davant de situacions que no podem preveure. El pare Adolfo Nicolás, el meu predecessor, deia que la gran temptació del món és la globalització de la superficialitat. Com a jesuïtes hauríem de contribuir a una universalització de la profunditat humana, que té relació amb la justícia, amb l'accés a l'educació... la dimensió intel·lectual continua sent una prioritat.

També els exercicis espirituals?

Avui hi ha més oportunitats i més bones per fer els exercicis que les que vaig conèixer jo abans del Concili Vaticà II. S'han rescatat els exercicis de sant Ignasi en el sentit de la personalització. Encara que siguin exercicis en grup, es fan amb acompanyament personal, un per un. Els anomenats «exercicis en la vida quotidiana» són un «invent» de sant Ignasi per a persones que no es poden retirar durant un mes per obligacions familiars o d'alguna altra mena. Sant Ignasi va fer servir aquesta eina que avui s'ha perfeccionat i multiplicat d'una manera molt creativa i efectiva. He estat testimoni

«Si en alguna cosa s'ha fet un pas grandíssim en l'apostolat de la Companyia és en el fet d'oferir l'oportunitat dels exercicis espirituals»

d'aquesta experiència a les perifèries de Veneçuela, als barris, on la gent (mestresses de casa, pares de família...) durant més d'un any han dedicat una o dues hores del temps diari a la pregària per fer l'experiència dels exercicis acompanyats per un jesuïta.

Avui, a més, hi ha moltíssima gent que no és jesuïta que dona exercicis i, de vegades, molt millor que els mateixos jesuïtes... si en alguna cosa hi ha hagut un pas grandíssim en l'apostolat de la Companyia és en el fet d'oferir l'oportunitat dels exercicis espirituals. Se n'ha fet una adaptació de la profunditat per garantir que no esdevinguin una tècnica de meditació més. Avui es coneix molt més bé la dinàmica interior dels exercicis, com comunicar-la, com acompanyar la gent...

Els jesuïtes fan un quart vot d'obediència al Papa. Com el viuen en aquests moments en què Francesc rep tants atacs?

És evident que hi ha una campanya contra el Papa i el que Francesc representa. Està summament ben organitzada, amb un bon sosteniment econòmic i mitjans de comunicació que hi donen suport. És una campanya contra un model d'Església que consideren que s'està desviant i que està diluint la doctrina. És una campanya molt efectiva i que té a veure amb la secularització i la manera com l'Església catòlica s'ubica al món. Aquesta campanya està sostinguda per un corrent que concep l'Església com una institució amb uns dogmes i principis morals i religiosos intocables, que no reconeix la temporalitat d'aquestes propostes doctrinals; enfront d'una Església que des del Concili Vaticà II està més viva que mai, una Església que es concep com a portadora d'una fe que ha de respondre a les condicions, a les preguntes de la humanitat del moment que vivim.

L'Església no és la dipositària d'una normativa ètica o moral o d'uns dogmes religiosos. L'Església és una fe que s'experimenta espiritualment i que es viu en comunitat, i que cerca que aquesta comunió s'ampliï d'acord amb el llenguatge de cadascun dels mo-

ments que vivim. L'Església forma part de la història humana que va aprenent i entenent els signes de la presència de Déu, els signes dels temps. La principal funció de l'Església és percebre i discernir aquests signes i no defensar unes postures que normalment estan lligades a situacions i cultures concretes. La Companyia de Jesús té com a vocació i per constitució una vinculació molt especial amb el Papa, a aquest i a qualsevol Papa. La fidelitat al Papa és una condició de la Companyia.

Aquesta oposició tan dura té a veure amb el fet que sigui llatino-america?

En alguns sectors de l'Església sorprenen o no sonen bé les seves paraules, que són el llenguatge de la teologia llatinoamericana des dels anys setanta. Estem celebrant els 50 anys de la Conferència de Medellín i si rellegim els documents del Concili Vaticà II i de Medellín veurem que ressonen en el Papa. Francesc és un dels molts

Un moment de l'entrevista concedida als nostres mitjans.

«La campanya contra el Papa té a veure amb la secularització i la manera com l'Església s'ubica al món»

que es van prendre seriosament el Concili Vaticà II i que el van viure en la seva experiència pastoral, per això té aquest llenguatge que és una vivència molt profunda. El Papa no parla des d'una reflexió purament teològica o teòrica, ho fa des de la pròpia experiència d'haver servit a les perifèries de la societat llatino-americana.

El Papa ha dit que és el responsable del recent acord signat amb la Xina. Com valora aquest pas?

L'acord és un pas que s'ha preparat durant dècades, que té dues dimensions complexes: la política, que és la relació entre el govern comunista xinès i l'Església catòlica. Per primera vegada en tota la seva història, el govern xinès reconeix la potestat de l'Església i la seva autodeterminació a l'hora de nomenar els seus líders, els bisbes, amb una mediació de candidats que aprova el govern; l'altra dimensió, i molt més complicada, és la reunificació i la reconciliació de l'Església en el seu interior. A la Xina hi ha molts

Esperança per a Veneçuela

Com a veneçolà, no podem deixar de preguntar al pare Arturo Sosa sobre la situació del país. Ens comenta que «l'esperança sempre hi és, és present». Amb tot, vol compartir «el dolor de la situació que vivim, que viuen els qui són a Veneçuela i els que han hagut d'anar-se'n». Reconeix que «el camí no és gens fàcil, ni serà curt. La temptació és imaginar una solució ràpida i immediata. La reconstitució d'una societat justa i fraterna serà difícil perquè hi ha moltes ferides a guarir, però no hem de perdre l'esperança».

cristians que s'han resistit al comunisme i que han patit i en pateixen les conseqüències: anys de presó i, fins i tot, de martiri; però també hi ha els cristians de l'Associació Patriòtica Catòlica Xinesa, que pensen que es pot cedir i negociar amb el govern. Cal reconèixer la fidelitat de tots dos grups. Cal arribar a una comunió amb el nomenament dels nous bisbes, amb la possibilitat de celebrar plegats de nou l'eucaristia.

Quina és la presència jesuïta a la Xina?

Tenim una província amb uns 150 jesuïtes, amb presència a Taiwan i la Xina continental. A Taiwan es poden fer coses que no es poden ni plantejar a la Xina continental com tenir una facultat de teologia, una universitat o una escola. A Pequín tenim un centre de reflexió, que és a la universitat, i tenim jesuïtes que fan classes d'anglès o d'administració però que no poden fer treball pastoral. També tenim algunes vocacions.

MARÍA JESÚS ZABALZA SALDISE
Carmelita Missionera de la comunitat de Bellesguard

El Centre Francesc Palau és un espai d'interioritat a la ciutat de Barcelona en què les carmelites missioneres volem oferir les condicions idònies per a uns dies de repòs, de recés, on en la soledat i el silenci puguem descobrir que no estem «buides per dins» sinó la bellesa que conté el nostre ésser.

El centre porta el nom de Francesc Palau, un místic de casa nostra, fill espiritual del Carmel que va donar resposta a un segle tempestuós des del discerniment i la creativitat gestats en la soledat. Deia: «Em vaig decidir a fixar la residència als llocs més deserts, salvatges i solitaris per contemplar amb menys ocasió de distracció.»

Seguint les passes del fundador,

DES DEL MONESTIR

Centre Francesc Palau – Espai d'interioritat

volem que la casa sigui un oasi enmig de la ciutat. El Centre Francesc Palau ofereix els espais i condicions adients. Volem que la casa sigui un lloc d'interioritat, de diàleg interreligiós, de trobada per a grups, pregària, treball, un espai de reflexió per discernir quines respostes donar al nostre món, avui. Apostem per una espiritualitat encarnada.

Volem presentar el Centre Francesc Palau a totes les persones que estiguin interessades per aquests camins de recerca i d'espiritualitat.

Volem que la casa sigui un lloc d'interioritat, de diàleg interreligiós, de trobada per a grups

És per això que del 15 al 20 d'octubre celebrarem una setmana de portes obertes: «Coneix i assaboreix» el silenci, la recerca de sentit interior des del conèixer-se en soledat.

El recorregut d'aquesta experiència s'iniciarà la tarda del 15 d'octubre, dia de Santa Teresa, reflexionant sobre «viure caminant en veritat» per passar a entendre «la saviesa del silenci», constatar que «no estem buides per dins, descobrint la bellesa interior» i conèixer una mica d'espiritualitat en «caminar a la llum dels místics del Carmel: arrels i fruits en Francesc Palau», i celebrar plegats: «Del diàleg interreligiós a la comunió.» La setmana acabarà amb el concert *Mystica* del grup Ayrun, que ens oferirà un bell itinerari poètic i musical de la mà de textos de diferents místics.

PUNT DE VISTA

7-O Jornada Mundial pel Treball Decent

En els darrers anys, la nostra societat ha patit una dramàtica pèrdua de llocs de treball. Però, a part, hem experimentat una creixent precarització a la feina: contractes per dies o per hores, sous irrisoris amb els quals no es pot viure, sobrecàrrega de treball, feines qualificades realitzades per personal amb baix reconeixement professional i salarial, pressió per l'assoliment d'objectius o bé per la pèrdua de la feina...

Aquests fets originen unes condicions de treball indignes que afecten greument la nostra vida: en

Estem cridats a construir comunitats més humanes i humanitzadores des de la nostra condició de Fills i Filles de Déu

l'establiment de projectes personals i familiars (tant dels joves com de la població més adulta), en l'accés molt restringit a un habitatge digne, en la inseguretat, en l'afectació sobre la salut física i emocional... fins i tot l'efecte dòmino de la precarietat sobre d'altres familiars/col·lectius (sobrecàrrega en les persones pensionistes).

A l'altre cantó, o més ben dit a l'origen de tot, veiem, atònits, que el sistema que ens regeix es basa en el fet que determinats grups i grans empreses «necessiten» maximitzar, sense límits, els seus beneficis econòmics. I aquesta dinàmica no fa més que incrementar —també sense límit— les desigualtats i l'empobriment i patiment de les persones amb menys possibilitats.

Davant d'aquesta situació, entitats d'Església, a través de la Plataforma d'entitats pel treball decent

RAFI CÁCERES

Directora del Secretariat diocesà de Pastoral Obrera de Barcelona

(www.treballdecent.cat), intentem donar a conèixer aquesta problemàtica, denunciar-la i fer propostes per tal d'humanitzar el món del treball. I és que, com a Església, estem cridats/ades a construir comunitats més humanes i humanitzadores des de la nostra condició de Fills i Filles de Déu. I, és clar, no només a dins de l'Església! També als nostres llocs de treball.

Avui, Jornada Mundial pel Treball Decent, tenim una oportunitat per prendre més consciència d'aquesta realitat que potser vivim en pròpia carn i que, segons com, ens pot arribar a semblar normal. També és urgent aportar elements de reflexió allà on som i prendre partit per captar aquestes situacions indignants per a la gran majoria de la població.

Vida eclesial

Aquesta setmana recollim el viatge del Papa als països bàltics, reflexionem sobre els joves, ens acostem a les festes de la Mercè i Santa Tecla, i us presentem l'oratori Diàleg patriarcal

Lituània, Letònia i Estònia reben la visita de Francesc

El Papa lloa i anima la fe dels cristians bàltics

AICA
Kaunas

Del 22 al 25 de setembre el papa Francesc va visitar Lituània, Letònia i Estònia, coincidint amb el centenari de la independència d'aquests països bàltics. Francesc va honorar tots els que es van sacrificar en el passat per fer possible les actuals llibertats.

«Ser una Església en sortida, no tenir por de sortir i entregar-nos fins i tot quan sembli que ens dissolem, de perdre a favor dels més petits, dels oblidats, d'aquells que habiten a les perifèries existencials» va ser el missatge de Francesc en presidir una multitudinària missa al parc Sântakos de Kaunas (Lituània). El Papa es va referir al

passat del poblet lituà amb l'ocupació nazi i la soviètica i totes les conseqüències: empresonaments, treballs forçats, desplaçaments de població, tortures, assassinats. Després de la missa, va resar l'Àngelus i va recordar que els cristians estem cridats a construir ponts, a ajudar-nos mútuament i a «plantar la creu del nostre servei, de la nostra entrega allí on ens necessiten».

Francesc es va reunir amb capellans, religiosos, consagrats i seminaristes a la catedral de Sant Pere i Sant Pau de Kaunas i els va exhortar a ser pares i mares de l'Església i a tenir misericòrdia dels germans, sobretot al confessional, «fent sentir l'escalf del Pare que tot ho perdona. No som funcionaris de Déu, sinó pares de misericòrdia».

Un altre moment important va ser la visita al Museu de l'Ocupació i de la lluita per la llibertat de Vílnius (Lituània), on va implorar: «Senyor, que no restem sords davant del crit dels que clamen al cel.» Aquest lloc és símbol de la dominació soviètica, seu del KGB i, en el seu dia, de la Gestapo.

A Letònia el Papa va instar a la unitat dels cristians en clau missiònara. Va mantenir una trobada ecumènica a la catedral evangèlica luterana de Riga. Va destacar el camí de reconeixement, col·laboració i amistat entre les diverses Esglésies cristianes en terres letones que ha aconseguit generar unitat mantenint la riquesa i la singularitat que els és pròpia: «No podem deixar de reconèixer que no són temps fàcils, especialment per a molts germans nostres que avui viuen en pròpia pell el desterrament i fins i tot el martiri a causa de la fe.»

A la catedral catòlica de Riga,

Francesc va demanar al poble letó que defensi les seves arrels, que les mantingui vives per a les noves generacions. Va recordar que són un poble que ha estat sotmès a tota mena de proves: «L'horror de la guerra, la repressió política, la persecució i l'exili.» I no obstant això, han estat «constants» i han «perseverat en la fe: «Ni el règim nazi, ni el soviètic no va apagar la fe en els vostres cors i, en alguns de vosaltres, fins i tot, no us va fer desistir de lliurar-vos a la vida sacerdotal o religiosa, ser catequistes, i a múltiples serveis eclesials que posaven en risc la vostra vida.»

En una missa al santuari internacional de la Mare de Déu d'Aglo-na (Lituània), el Pontífex va demanar deixar de banda rancúnies i desconfiances i apostar pel germà. Com és habitual als seus viatges, també va dedicar una trobada als joves en què els va animar a seguir Jesús i fugir de l'individualisme que aïlla.

Tots els discursos i homilies del viatge estan disponibles a www.vatican.va

Francesc resa al Museu de l'Ocupació i de la lluita per la llibertat.

Acord provisional amb la Xina

D'altra banda, el Vaticà i la Xina han signat un acord provisional sobre el nomenament dels bisbes que crea les condicions per a una col·laboració més àmplia d'àmbit bilateral. L'esperança és que aquest acord fomenti un procés de diàleg institucional fructífer i amb visió de futur i contribueixi positivament a la vida de l'Església catòlica a la Xina, per al bé comú del poble xinès i per a la pau al món. El director de l'oficina vaticana, Greg Burke, ha assenyalat: «Aquest no és el final d'un procés. És l'inici. Requereix un diàleg, l'escolta pacient de totes dues parts, entre persones que parteixen de punts de vista molt diferents.

L'objectiu de l'acord no és polític, sinó pastoral, i permetrà als fidels tenir bisbes en comunió amb Roma, però alhora, que aquests siguin reconeguts per les autoritats xineses.» A més, Francesc ha decidit readmetre a la plena comunió vuit bisbes ordenats sense mandat pontifici i ha constituït la diòcesi de Chengde, sufragània de Pequín.

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Home de molts oficis...

És una dita catalana: «Home de molts oficis, pobre segur.» En la seva vida el papa Francesc ha hagut de fer molts oficis. Era el gran de cinc germans. La mare va quedar paralítica en néixer la germana petita i el pare treballava en una companyia de ferrocarrils. Giorgio havia de fer de cap de la banda dels germans, i de cuinar per alimentar-los. Al mateix temps li agradava l'esport, especialment el futbol i el bàsquet. Com a músic li agradava el tango, Edith Piaf i la música clàssica, sobretot Beethoven. El seus pares volien que fos metge (però ell els va dir que ho seria de les ànimes) però va estudiar química. Com a seminarista va fer els estudis de filosofia i teologia.

Va entrar a la Companyia de Jesús, si bé això no és un ofici sinó la seva vocació i un estat de vida. Professor, rector del col·legi Màxim de la Facultat de Filosofia i Teologia. Rector de parròquia, provincial dels jesuïtes. Bisbe, arquebisbe... i no va parar fins a ser Papa. En ell s'ha acomplert la dita que hem citat al principi. Però com a pobre en l'esperit no s'apropia cap dignitat ni càrrec. Es fa pobre entre els pobres, als suburbis i les *Villas Miseria* que visitava. Allà va aprendre a estimar els pobres, els de les perifèries. I es va fer un d'ells. Molts oficis... pobre segur.

JOSEP M. MASSANA

RAQUEL PARICI
Vic

L'oratori, compost per Valentí Miserachs, es podrà gaudir en cinc espais únics

«Diàleg patriarcal» entre Oliba i Torras i Bages

VALENTÍ MISERACHS

«Aquest oratori recull tota la glòria dels 1.500 anys d'història del bisbat de Vic, des del bisbe Oliba fins al bisbe Torras i Bages»

El bisbat de Vic va iniciar l'any 2015 el projecte *Episcopus*, amb l'objectiu de posar en valor el llegat amb tota la seva amplitud (religiós, cultural, social, artístic...) de quatre bisbes de la diòcesi de Vic: Cinidi, Oliba, Veyán i Mola, i Torras i Bages. Aquest 2018 se celebra l'any Oliba —reconegut d'interès nacional per la Generalitat de Catalunya— i un dels actes principals que ha impulsat el bisbat de Vic és l'oratori *Diàleg patriarcal*. Un concert d'homenatge a l'aportació que van fer a l'Església i a la cultura catalanes aquests dos grans bisbes de la diòcesi de Vic: el bisbe Oliba, en commemoració dels mil anys de l'inici del seu episcopat (1018-1046), i el bisbe Torras i Bages, en el centenari de la seva mort, el 2016. Un concert que en pocs dies es podrà gaudir en cinc espais també únics: la catedral de Vic, el monestir de Santa Maria de Ripoll, la Sagrada Família de Barcelona, la basílica de Santa Maria de la Seu de Manresa i la basílica de Santa Maria d'Igualada.

Vista la magnitud del projecte, els bisbes de les diòcesis catalanes han decidit que aquest esdeveniment es posés a l'abast de tot Catalunya. Per això, el temple de la Sagrada Família de Barcelona acollirà un d'aquests concerts. Així mateix, el Consell Pontifici per la Cultura, a través del cardenal Ravasi, ofereix el segell a través del qual dona suport a aquest acte d'*Episcopus*.

Diàleg des dels cims del Montseny i de Montserrat

La música ha estat composta per Mons. Valentí Miserachs i Grau, canonge degà del capítol de la basílica papal de Santa Maria la Major de Roma i director de la seva Capella de Música Liberiana. El compositor ha abocat tot el seu sa-

episcopus

ORATORI MUSICAL
Concert d'homenatge
als bisbes Oliba i Torras i Bages

Música: **Mons. Valentí Miserachs i Grau**
 Llibretista: **Mn. Josep Ruaix i Vinyet**
 Amb l'**Orquestra Simfònica del Vallès**
 i **11 corals de la Diòcesi de Vic**

Venda d'entrades
www.codetickets.com

Actuacions:	18:30h	Catedral de Vic
12 d'octubre	19h	Monestir de Ripoll
13 d'octubre	18h	Sagrada Família de Barcelona
14 d'octubre	18h	La Seu de Manresa
3 de novembre	19h	Santa Maria d'Igualada
10 de novembre	18h	

BISBAT DE VIC

Cartell del concert.

CALENDARI

12 d'octubre 18.30 h
Catedral de Vic

13 d'octubre 19 h Santa Maria de Ripoll

14 d'octubre, 18 h Sagrada Família de Barcelona

3 de novembre 19 h Santa Maria de la Seu de Manresa

10 de novembre 18 h Santa Maria d'Igualada

On adquirir les entrades?

Per internet a
www.codetickets.com

També a la catedral de Vic, Santa Maria de Ripoll, la Seu de Manresa i Santa Maria d'Igualada.

ber musical en un esclat de música, de bellesa i d'emoció.

Per a Miserachs, «aquest oratori recull tota la glòria dels 1.500 anys d'història del bisbat de Vic, des del bisbe Oliba fins al bisbe Torras i Bages passant, entre altres, per Jacint Verdaguer i Jaume Balmes». Ell mateix dirigirà els més de 50 músics de l'Orquestra Simfònica del Vallès, els 4 solistes i les més de 250 veus que s'alçaran per cantar aquells que han forjat la nostra Església i, en gran part, el nostre país. En paraules del delegat episcopal pel Patrimoni Cultural del bisbat de Vic, Mn. Josep M. Riba, «la música toca el cor i els ressons corals fan entrar la història de la vida amb naturalitat a qui l'escolta».

La creativitat del lletrista, Mn. Josep Ruaix i Vinyet, escriptor i gramàtic, ens convida a pujar dalt dels cims del Montseny i Montserrat des d'on Oliba i Torras i Bages estableixen un diàleg patriarcal. Quatre solistes posaran veu als àngels del Montseny i als dos prelats. Han fet falta diverses corals per formar el cor del poble.

La part instrumental va a càrrec de l'Orquestra Simfònica del Vallès i, com ells mateixos expliquen, «les emocions són el nostre fort, i per

transmetre-les, procurem fer participar i acostar-nos al nostre públic, innovar en els formats i en les maneres de fer música, i aprofundir en el compromís de valor amb la nostra comunitat».

L'elenc dels solistes és de reconeguda trajectòria internacional: Josep Pieres (baix) interpreta el bisbe Oliba; David Maria Gentile (baríton), el bisbe Torras i Bages; Albert Deprius (tenor) i Marta Valero (mezzosoprano) donen vida als àngels.

Per fer el cor del poble han estat

necessàries 11 corals de diferents punts de la geografia catalana: Orfeó Vigatà de Vic, Coral Canigó de Vic, Cor de Noies Exaudio d'Igualada, Coral Capella de Santa Maria de Ripoll, Coral Ressons de Calaf, Coral Collserola Vallvidrera, Coral Regina de Manlleu, Coral Mare de Déu del Portal dels Prats de Rei, Cor d'homes d'Igualada, Cor d'homes d'Osona, Cor Infantil Emmi (Escola Musical Igualada). La coordinació i direcció d'aquestes corals anirà a càrrec del segon director del projecte Josep Miquel Mindan.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

**CENTRE MÈDIC
PLAÇA MOLINA**

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h
Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 10 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

Barcelona

Les festes han estat marcades pels 800 anys de l'orde dels Mercedaris

Barcelona celebra la Festivitat de la Mercè

MACIÀ GRAU

Barcelona

Fotos: Agustí Codinach

El piromusical fet a Montjuïc el dilluns 24 de setembre va posar punt final a les Festes de la Mercè 2018, que aquest any han estat marcades per una important fita: els 800 anys de la creació de l'orde de la Mercè. Va ser el 10 d'agost del 1218 quan, gràcies a sant Pere Nolasc, el bisbe Berenguer de Palou i el rei Jaume I, es va fundar l'orde dels Mercedaris, que avui dia encara segueix en la seva tasca de defensa de la llibertat i la dignitat de les persones. Per aquest motiu tots els actes litúrgics celebrats durant el cap de setmana van tenir l'orde com a principal protagonista, començant per la missa d'acció de gràcies a la catedral del diumenge 23 de setembre i seguint amb l'ofici solemne del dilluns 24 de setembre a la basílica de la Mercè.

Acció de gràcies pels 800 anys dels Mercedaris a la catedral de Barcelona

El punt àlgid de la commemoració dels 800 anys del naixement de l'orde de la Mercè va tenir lloc a

CARDENAL OMELLA

«Felicitó de tot cor la família mercedària, seguiu sent uns grans defensors de la llibertat i la dignitat de l'ésser humà»

la catedral, amb la celebració de la missa d'acció de gràcies que va presidir el cardenal Joan Josep Omella el diumenge 23 de setembre al migdia. Davant la presència de mercedaris d'arreu del món, entre ells el mestre general, Juan Carlos Saavedra, l'arquebisbe de Barcelona va donar les gràcies a l'orde per la seva tasca a favor de l'acompanyament pastoral i humà als presos i els familiars, i va felicitar-los pel seu 800è aniversari: «Felicitó de tot cor la família mercedària, seguiu sent uns grans defensors de la llibertat i la dignitat de l'ésser humà.» L'eucaristia, que va estar seguida per una gran multitud de creients, va servir també perquè tots els mercedaris presents renovessin els seus vots davant el pastor diocesà. Tal com va explicar el purpurat, l'acte fundacional de l'orde es va produir a la mateixa catedral, per això que la renovació dels vots va ser un moment molt significatiu.

Durant l'homília, el cardenal Omella va recordar la llarga trajectòria dels mercedaris i fins i tot va llegir un fragment de la carta de felicitació que el papa Francesc va enviar a Saavedra, que va servir per mostrar la magnitud de l'orde: «Com el Sant Pare us va dir, sou rostres misericordiosos, que heu emès el vot de redempció i sang, i molts

Al final de la missa, concelebrants i moltes de les autoritats presents van pujar a venerar la imatge de la Mare de Déu al cambril de la basílica de la Mercè.

Els mercedaris van renovar els seus vots davant del pastor diocesà.

heu sofert captiveri i fins i tot martiri.» Finalment, el cardenal va acabar amb un elogi cap al seu conegut treball amb els captius: «La feina que realitzeu a les presons ha estat i continuarà sent notabilíssima.»

Omella expressa el seu desig de «comunió, respecte i pau»

L'endemà de la missa d'acció de gràcies, es va celebrar a la basílica de la Mercè el tradicional ofici solemne de la festa de la patrona de Barcelona, que també va estar marcat en gran part per l'aniversari de l'orde dels Mercedaris. El cardenal Omella, que va presidir la celebració, va tornar a elogiar «la gran feina d'alliberament que els mercedaris desenvolupen a les presons i en llocs d'exclusió», i va agrair a Juan Carlos Saavedra la gran aportació

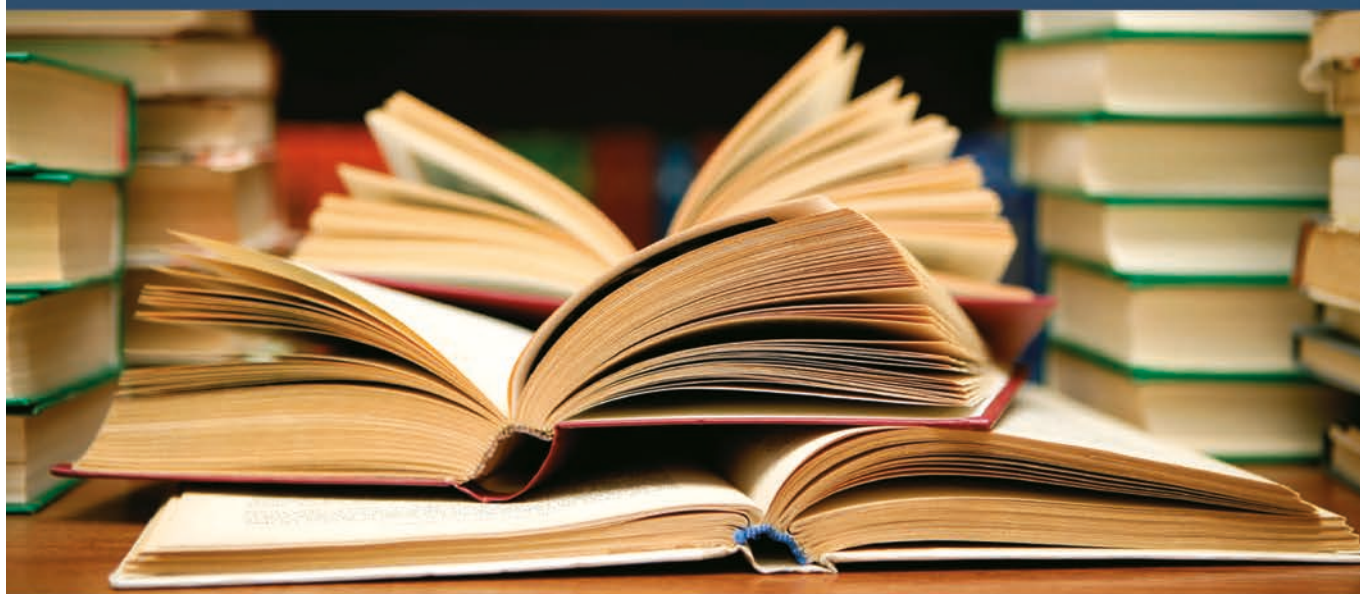
del seu carisma, gràcies al qual la commemoració va sobrepassar la ciutat. L'eucaristia va estar concelebrada pel cardenal Lluís Martínez Sistach, els bisbes de Terrassa, Josep Àngel Saiz, i Sant Feliu de Llobregat, Agustí Cortés, els auxiliars de Barcelona, Sergi Gordo i Antoni Vadell, i de Terrassa, Salvador Cristau, l'arquebisbe veneçolà Ulises Gutiérrez, l'abat de Montserrat, Josep Maria Soler, i desenes de preveres. A part dels centenars de fidels que van omplir la basílica, la missa va comptar també amb la presència de diverses autoritats, com ara el president de la Generalitat, Quim Torra, o la sotsdelegada del govern espanyol a Barcelona, Montserrat García Llovera, entre d'altres.

A banda de l'aniversari de l'orde, el cardenal Joan Josep Omella va expressar durant l'homilia el seu desig que els catalans «no caiguin en la temptació de la divisió, de la confrontació i de la imposició de les pròpies maneres de veure i construir el món», i va fer una crida a «buscar i afavorir tot allò que permeti viure en comunió, en respecte i en pau». Al final de la missa, com marca la tradició, concelebrants, autoritats civils i molts dels participants laics i laïques van pujar a venerar la imatge de la Mare de Déu al cambril de la basílica.

La festivitat de Santa Tecla a Tarragona

El mateix cap de setmana que Barcelona celebrava la solemnitat de la Mare de Déu de la Mercè, la ciutat de Tarragona també homenatjava la seva patrona, santa Tecla. Com cada any, els tarragonins van participar en un gran nombre de seguicis populars que van culminar amb l'entrada del Braç de Santa Tecla a la catedral el diumenge 23 de setembre a les 7 de la tarda. Prèviament, a les 10 del matí, l'arquebisbe de Tarragona Mons. Jaume Pujol, hi havia celebrat la missa pontifical, que va començar amb el trasllat processional de la relíquia des de la seva capella fins a l'altar major. L'eucaristia va comptar amb la presència del Capítol de la catedral, de l'Ajuntament i de diverses comunitats cristianes i parròquies de l'arquebisbat de Tarragona. Durant l'homilia, Mons. Jaume Pujol va recordar la importància del martiri de santa Tecla, que amb el seu exemple «va demostrar que res no s'oposa a la força de la fe», i va donar les gràcies també per l'aniversari dels seus 14 anys com a arquebisbe de Tarragona, que van començar el dia 19 de setembre, una data molt propera a la festivitat de Santa Tecla: «Mai no oblidaré que, al cap de pocs dies de la meva consagració episcopal, em va correspondre la sort de presidir les cerimònies religioses pròpies de la festivitat de Santa Tecla i de la Mare de Déu de Misericòrdia.» Després de l'ofici, que va finalitzar amb el cant popular dels Goigs de santa Tecla, el seguici va continuar fins a la plaça de la Font, on al migdia es va celebrar una diada castellera.

Ja pots llegir **Catalunya Cristiana** a les biblioteques de Catalunya!

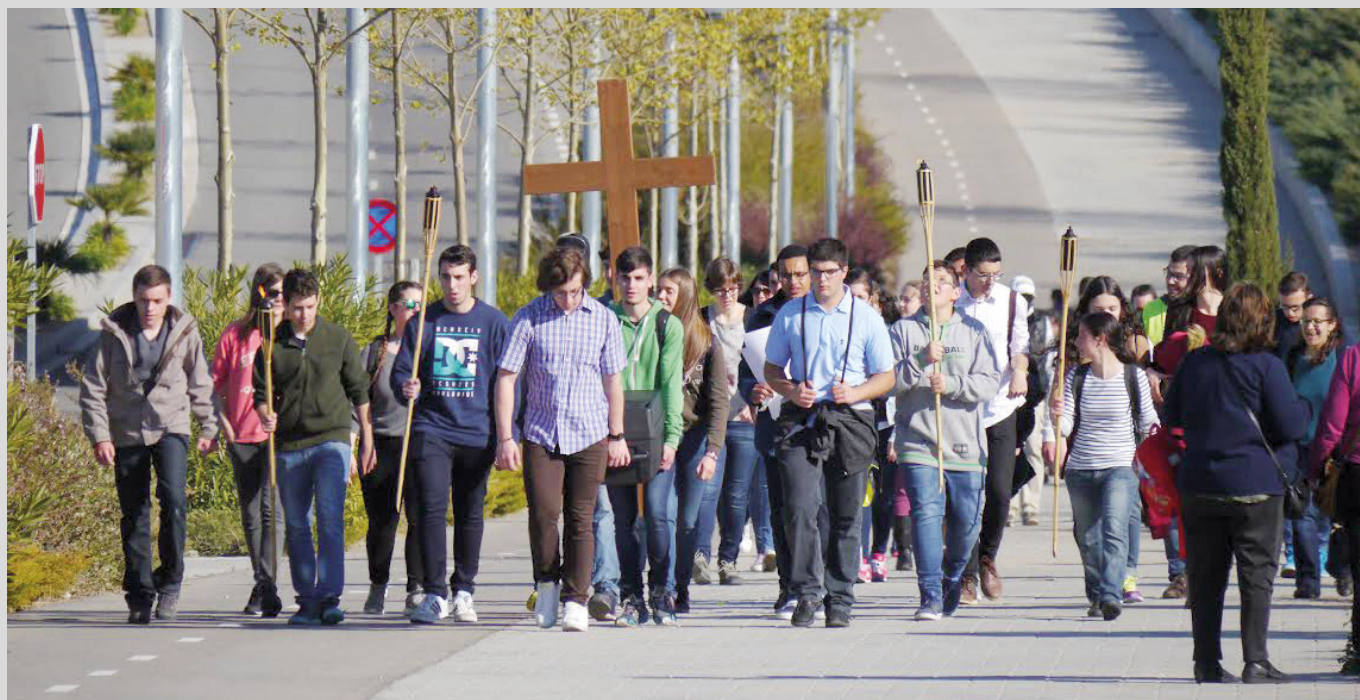

Biblioteca Antònia Torrent i Martori, d'**Arenys de Munt** / Biblioteca Canyadó i Casagemes-Joan Argenté, de **Badalona** / Biblioteca Pere Casaldàliga, de **Balsareny** / Biblioteca Ramon Vinyes i Cluet, de **Berga** / Biblioteca Can Salvador de la Plaça, de **Calella** / Biblioteca Central de **Cerdanyola del Vallès** / Bibliobús Montnegre, de **Granollers** / Biblioteca Can Sumarro, de **L'Hospitalet de Llobregat** / Biblioteca Central Tecla Sala, de **L'Hospitalet de Llobregat** / Biblioteca Central d'**Igualada** / Biblioteca del Casino de **Manresa** / Biblioteca Can Puiggener de **Sabadell** / Biblioteca de Mirasol Marta Pessarrodona de **Sant Cugat del Vallès** / Biblioteca Montserrat Roig de **Sant Feliu de Llobregat** / Biblioteca Central de **Santa Coloma de Gramanet** / Biblioteca Central de **Terrassa** / Biblioteca Pública de **Lleida** / Biblioteca Sant Agustí de **La Seu d'Urgell** / Biblioteca Pública de **Sort** / Biblioteca Pública de **Tarragona** / Biblioteca Popular de la **Garriga** / Biblioteca Popular **Mataró** / Biblioteca del Seminari de **Tortosa** / Biblioteca Pública de **Girona** / Biblioteca de Catalunya, de **Barcelona** / Biblioteca Popular **Sant Adrià del Besòs** / Biblioteca Popular Joan Triadú de Vic / Biblioteca del Seminari Diocesà de **Girona** / Biblioteca Parroquial de **Sant Pere Sallavina**

Amb el suport de:

OPINIÓ

Un Sínode per escoltar els joves

MN. BRUNO BÉRCHEZ
 Director del Secretariat
 de Pastoral de Joventut
 de Barcelona

Dimecres 3 d'octubre va començar el Sínode de Bisbes sobre la joventut.

Netflix, Spotify, *selfie*, *influencer*, *trap*, etc. Quan l'Església escolta el món dels joves sovint li agafa vertigen. Recordo un grup de preveres als quals vam presentar aquesta llista de termes juvenils, i en acabar ens van confessar que s'havien sentit com homes de neandertal.

Però no ens enganyem. Els noms varien. En la meua època eren Gun's & Roses, *Sensación de vivir*, Bollycao, casset, etc. I anys abans Naranjito, els Beatles o Los Pecos. Cada època té la seva cultura juvenil que, tot i que sempre hi ha nostàlgics, gràcies a Déu va canviant.

Però hi ha una cosa que no canvia. Els joves de fa 20 o 10 anys, com els d'avui, com els d'aquí a 30 anys no deixaran de demanar el mateix: ser escoltats. Però què vol dir escoltar els joves?

Escoltar els joves no vol dir només saber tot allò que els agrada; no podem tornar a ser joves. Escoltar els joves tampoc no vol dir sí a tot el que demanen; no sempre podem o serà bo per ells. Escoltar els joves tampoc no és una tàctica per saber què volen i fer que consumeixin el nostre producte; això ho fan les multinacionals.

Tot això potser ho haurem de fer, però la raó per la qual els volem escoltar va més enllà. Escoltar els joves vol

dir aturar-se, i deixar que parlin. Interessar-se per ells. Sovint no tindrem la resposta a les seves preguntes. Però potser tampoc no ho estan demanant. Per què, doncs, volen ser escoltats?

Aquest Sínode de Bisbes sobre la joventut no sabem quines resolucions oferirà. Dificilment donarà receptes màgiques. Però haurà fet una cosa que tot jove en el fons agraeix. Quan un jove se sent escoltat, descobreix que és important per a algú. Que algú el té en compte i que la seva vida té un valor. Déu s'ha fet un de nosaltres per escoltar-nos i dir-nos que som importants als seus ulls. Que la nostra vida té un sentit.

Només per això ja haurà valgut la pena el Sínode.

I no tenim res a dir, l'Església, als joves? I tant. Déu té una paraula per a cada jove, i aquesta paraula és Jesús. Però no l'escoltaran si abans no els escoltem, i no sabem què els preocupa, què somien, què els fa patir, què esperen. No anunciem Jesús als joves perquè la mitjana d'edat a les parròquies és de 65 anys.

Ho fem perquè els estimem, i perquè estem convençuts que Jesús és l'única paraula que sempre valdrà la pena ser escoltada i que mai no passarà de moda. Preguem pels fruits d'aquest Sínode. El primer fruit ja s'ha produït: el mateix Sínode.

Els joves de fa
 20 o 10 anys, com
 els d'avui, com els
 d'aquí a 30 anys
 no deixaran
 de demanar
 el mateix:
 ser escoltats

SABER ESCOLTAR

La comprensió a la família

Carlo Maria Martini, cardenal de Milà, era expert en Sagrada Escrip-tura. Els seus escrits exposaven un tema bíblic i conduïen el lector amb una gran pedagogia. Explicava un fragment del Nou Testament i en donava tota l'extensió des de l'Antic. Els seus textos duïen pau i serenor. Un sacerdot m'explicava que, per millorar la vida espiritual d'alguns fidels, pensava allò d'un anunci: «Posa-li un Martini.»

Tot repassant el llibre *Por los caminos del Señor*, que són meditacions breus per a cada dia de l'any, m'he parat en un text sobre la família. Aquest tema, base de la societat, cal que sempre estigui de moda. Avui dia té una davallada forta. Martini explica que, el bé més desitjat, en una llar, és la comprensió

mútua. Per damunt de tot, han de brillar la concòrdia, la bona avenen-ça i la pau. Aquestes postures estan per damunt de les necessitats ma-terials dels membres de la família. El cardenal diu que d'aquestes acti-tuds no en parlem gaire i que això és per manca d'existència d'aquestes mateixes actituds.

Molts, en lloc de casar-se, s'ajun-ten, i això deriva en un virus nociu. I, altres, havent-se casat, no dubten a trencar el clos sagrat de la família. Pobra gent i pobres fills! Quantes angoixes i, sovint, nous disbarats, en obrir una pretesa nova llar! Ai, els sentiments humans!

Vaig assistir a unes noces, on el sacerdot, amic dels contraents, va parlar de la necessitat de la paci-ència dels esposos per estimar-se,

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

perdonar-se i poder dur endavant la família. Vaig saber que aquell casa-ment s'havia enderrocat al cap de poc temps. El cardenal de Milà es-crivia que «la presència aglutinant del bé, de la concòrdia, de la bo-na entesa, de l'acceptació serena, confiada, permanent, atenta, àgil, previsor, és molt rara a les famílies. És tan rara que, com a bé permanent i habitualment posseït, pot semblar impossible».

Carlo Martini no era pessimista, però acabava dient que una bona experiència de família sembla im-possible. I no ho és.

El bé més desitjat, en una llar, és la comprensió mútua

P-J YNARAJA

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

El Papa s'ha referit en diferents ocasions a aquest fenomen eclesial. Va començar parlant dels aprofitats. Un té la impressió que ningú no es va sentir al·ludit. Vaig llegir un aforisme encara vigent: quan circules per una carretera, sempre penses que els llums dels que circulen en sentit contrari enlluernen molt més que els del teu cotxe.

Un altre. Colar-se a les cues és una temptació comuna i una mani-festació de l'aprofitat als escalafons del món eclesiàstic.

Com que estem inundats per les denúncies de pederàstia clerical, carregades de molta morbositat, s'emmuideix l'advertència del Papa que amonesta que, un dels mals de l'Església que s'han d'extirpar de se-guida és el clericalisme.

A PROPÒSIT DE...

Clericalisme

Un es pregunta: què és el cleri-calisme? No m'atreveixo a donar-ne una definició. Divagaré entre dues perspectives.

Quan fa 62 anys que em prepa-rava per a l'ordenació al presbiterat, vaig haver de passar uns requisits. Un d'ells, ben curiós, era declarar sota jurament que, malgrat haver nascut fora del territori de la meua diòcesi, el meu propòsit era romandre-hi. No em va costar gens, perquè ho de-sitjava sincerament. I indico que el superior que em va oferir la Bíblia perquè hi jurés a sobre amb la mà era un sacerdot de santedat indiscutible.

El Papa ens adverteix que el clericalisme és un dels mals de l'Església que hem d'extirpar

Una altra exigència, ja més pro-funda. Se m'acusava de ser asse-glarat. Dit en llenguatge equivalent d'avui, el meu defecte era que no tenia esperit clerical, que no estava inclinat al clericalisme, penso. Em diverteix recordar-ho, o si més no agraeixo a Déu aquest do rebut gra-tuïtament.

Ara vull aprofundir en el nucli del que és un clergue, cosa difícil. M'hau-ré de remuntar a situacions ances-trals, tasca que deixo per a la propera setmana. Acabo amb una anècdota. Tornava de Terra Santa i al meu costat hi tenia un jueu. Vam iniciar un diàleg amistós. En un moment determinat li vaig dir que era sacerdot i ell, amb un humor groller, em va preguntar: «El seu cognom és cohen? [cohen significa sacerdot].» Des d'aquell dia, sempre que puc, evito definir-me així i dic que soc prevere.

SIGNES D'AVUI

«Immortal»

Bruno Oro ha pujat als escenaris per presentar el seu monòleg Immortal. Es tracta de respondre la pregunta: «Segur que vols viure per sempre?» Darrere d'un guió que vol seduir i entretenir els espectadors, treu el cap un dels temes de màxima actualitat: el posthumanisme. Una nova etapa de l'evolució humana que és possible gràcies a la confluència entre la biologia i la tecnologia. S'obren així les portes a la immortalitat: «Probablement no moriré mai. No està demostrat que m'hagi de morir» (Eduard Punset). La publicitat del monòleg recull altres frases com «En els propers 30 anys viurem la mort de la mort» (Ray Kurzweil, director d'Enginyeria de Google); «Pensar que podem viure 1.000 anys és una xifra conservadora» (Aubrey

de Grey); «En un futur serem sempre joves» (María Blasco)...

Davant de la immortalitat, l'actor teatral esgrimeix una sèrie d'arguments que destil·len els pros i contres d'una situació tan desitjada com inquietant. La tecnologia obre uns horitzons insospitats a la vida humana i, a la vegada, constitueix una amenaça real. La robòtica de manera progressiva substitueix les persones a les tasques laborals i el fantasma de l'atur dibuixa uns perfils dramàtics. Els interrogants s'acumulen al cervell humà, però els avenços tecnològics s'obren pas sense immutar-se.

La tecnologia obre uns horitzons insospitats a la vida humana

LLUÍS
SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com

La fascinació de la immortalitat troba respostes cada vegada més suggeridores. L'optimisme científic sembla que no té límits. Sempre, no obstant això, cal que considerem els preus que haurem de pagar perquè es compleixin els somnis.

M'agradaria obrir una escletxa d'espiritualitat i creença religiosa entre l'autocomplaença científica de controlar els ressorts de la mort per impedir-la. Seguim en la línia del temps. El cristianisme subratlla la dimensió de l'eternitat, diferent de la dimensió del temps, com si Déu es guiés per altres paràmetres. Allò que és temporal coexisteix amb l'eternitat, que no comença després de la mort. L'amor és la màxima expressió dels valors eterns. Aquí i ara ja el podem viure.

VICTÒRIA
MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

Hi ha un plor davant del qual et sents impotent. És el plor de qui sap que viu una situació que, d'alguna manera, s'ha buscat ell i que ara no pot fer que el temps torni enrere ni que les seves accions esdevinguin unes altres diferents de les que van ser en el seu moment.

Aquesta setmana he patit dues vegades aquesta situació límit de la persona.

Un noi a la presó —de qui m'havia parlat una educadora— em rep amb llàgrimes als ulls. Unes llàgrimes que es van convertir de seguida en un plor que no s'aturava. Vaig restar en silenci el temps necessari perquè es pogués asserenar una mica i estigués en situació adient per parlar.

Quan ho va fer, vaig entendre el seu dolor: la seva parella acabava de morir a causa de la maleïda droga a

FINESTRA A LA VIDA

Els plors de penediment

la qual tots dos estaven enganxats. El dol per la mort d'un ésser estimat produeix un doble sentiment d'angoixa quan a la pèrdua s'afegeix un sentiment de remordiment o penediment que ens turmenta en el més íntim de l'ànima. Vaig comprendre de seguida que aquesta era la seva situació interior i vaig entendre aquell plor incessant que no li permetia ni poder expressar la seva angoixa. Sentir-se «sense perdó» el turmentava massa i em vaig adonar que necessitava un temps per poder donar-se a si mateix.

Tinc l'esperança que el temps, i un acompanyament adequat i pacient, acabin per curar-li la ferida.

No va ser l'únic dolor compartit i amb la mateixa sensació de voler esmenar el passat. M'acostava a Santa Anna i, en arribar a la plaça

de davant de l'església, vaig sentir un crit amb el meu nom: estirat a terra, a sobre d'uns cartrons i amb un cama embolicada amb paper higiènic tacat de sang, jeia un noi de qui feia mesos que no sabia on era. En sortir de la presó —amb força més pes i bon aspecte que ara— l'havia ajudat a buscar feina i pis... M'havia fet tantes promeses de fer bondat!

No va saber què respondre a la meua pregunta: «Però, què t'ha passat...?» El plor va ser la resposta.

Són aquests dolors tan humans els que em fan patir més.

El dol per la mort d'un ésser estimat produeix un sentiment de pèrdua i de penediment

CARTA DOMINICAL

Sant Pau VI

**JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA**
Cardenal arquebisbe de Barcelona

La canonització del beat Pau VI, prevista per al proper catorze d'octubre a la plaça de Sant Pere i presidida pel papa Francesc, ens obliga a fer memòria agraïda del seu ministeri pastoral, perquè, enmig d'una època no gens fàcil per a la vida de l'Església, va saber-ne esdevenir un timoner audaç i prudent. A ell li va tocar portar a terme la gran obra del Concili Vaticà II. De fet, el Concili no s'hauria convocat sense la intuïció de Joan XXIII, però tampoc s'hauria portat a bon terme sense la talla intel·lectual de Pau VI.

És coneguda l'especial admiració del papa Francesc pel pensament de Pau VI, i així en glossa especialment les darreres exhortacions, escrites el 1975: *Gaudete in Domino* i *Evangelii nuntiandi* (EN). El títol de l'exhortació programàtica del papa Francesc, *Evangelii gaudium*, reuneix dues paraules d'ambdós documents. Pau VI, en els últims anys de la seva vida, va expressar que, malgrat els sofriments i la creu, l'espiritualitat pastoral culminava en el fervor i el goig. És un tema que el trobem en les Cartes de sant Pau. «L'alegria de l'Evangeli omple el cor i la vida sencera dels qui es troben amb Jesús», afirma Francesc a l'inici de la *Evangelii gaudium*. I, més endavant, parla de «la dolça i confortant alegria d'evangelitzar» (EG 10), expressió que extreu de Pau VI (EN 80).

Tant per al papa Francesc, com per a Pau VI, és prioritària una Església de diàleg. És el tema primordial de l'encíclica programàtica de Pau VI, *Ecclesiam suam*, on afirma

que l'anunci fonamental que cal comunicar és el diàleg salvador de Déu cap a nosaltres; és a dir, en paraules de Francesc, «l'amor personal de Déu, que es va fer home, es va lliurar per nosaltres i viu oferint la seva salvació i la seva amistat» (EG 128).

El papa Francesc vol una Església «samaritana», servidora, pobra. És el que explicitava Pau VI quan en el seu viatge a l'ONU es preguntava què podia aportar l'Església en el conjunt de les nacions. I responia: l'Església és «experta en humanitat». El paradigma del bon samarità, que Pau VI va proposar com a icona d'allò que l'Església havia de ser, es va formular a l'*Assemblea de Puebla* (1979) amb l'expressió *samaritaneïtat*, un llenguatge d'abast universal, que recupera el papa Francesc, ell que també vol «una Església pobra i per als pobres» (EG 198).

Finalment, per al papa Francesc i per a Pau VI, en tota acció evangelitzadora cal l'anunci i el testimoni. Afirma Pau VI: «L'home d'avui escolta més de grat els testimonis que els mestres o, si escolta els mestres, és perquè són testimonis» (EN 41). És el que demanen els joves a l'Església, tal com afirma l'*Instrument de Treball del Sínode de Bisbes*, que té lloc aquests dies a Roma: «Que l'Església sigui una institució que brilli per l'exemple, la competència, la coresponsabilitat i la solidesa cultural» i que «no només faci sermons». I demana que els pastors de l'Església siguin «transparents, acollidors, honestos, atractius, comunicatius, accessibles, alegres...». Que el testimoni de sant Pau VI ens hi ajudi.

**JAUME
PUJOL BALCELLS**
Arquebisbe de Tarragona i Primat

ALS QUATRE VENTS

El Sínode dels joves

Continuo amb el tema de la vocació dels joves, quan ja s'ha iniciat el Sínode, convidant a tothom a pregar per l'èxit d'aquesta convocatòria en la qual el papa Francesc ha posat tanta esperança per al futur de l'Església.

En pensar en això em ve al cap aquella escena evangèlica del «jove ric». Havia complert els preceptes de la llei mosaica, però tenia riqueses i no estava disposat a desprendre-se'n. Se'n va anar trist després de parlar amb el Senyor, el qual l'havia mirat amorosament. Li va faltar generositat per respondre a la crida.

Penso que tots els joves són rics, en el sentit de tenir futur, una vida per davant. En molts casos gaudeixen de més possibilitats que els de generacions anteriors: més informació, més coneixements tecnològics, domini d'idiomes, possibilitat de viatjar a altres països... Són riqueses que no destorben, són bones, a condició de no convertir-les de manera obsessiva en centre de la vida postergant-hi l'amor a Déu i als altres.

Qualsevol vocació té tres fases: discerniment, recerca de certesa i fidelitat. La primera i la segona necessiten l'escolta de Déu i l'assessorament de persones experimentades. Si les distraccions, degudes a un excés de curiositat, no faciliten l'escolta en alguns moments, és possible que no es pugui escoltar la veu de Déu, que no crida ni s'im-

posa, sinó que xiuxiueja i convida. El jove a qui Jesucrist va convidar a seguir-lo, va escoltar, però no va voler. Tant de bo que els qui escolten la veu de Déu segueixin els seus consells.

Un dels temes del Sínode és com millorar per ajudar els joves en la recerca de certes, com fer-ho respectant al màxim la seva llibertat, les seves consciències. Per a això cal partir del punt que la decisió és personal, sabent, com s'ha dit, que «les preguntes sobre vocació es fan amb el cap i es responen amb el cor».

Finalment, la tercera fase de qualsevol vocació és la fidelitat, el compromís assumit lliurement davant Déu, sigui fidelitat matrimonial, sigui a una vocació religiosa o al sacerdoci que impliqui el celibat. És una qüestió d'amor, no sols de força de voluntat. El papa Benet XVI deia que el sant no és un gimnasta de la vida espiritual, algú capaç de fer coses que a d'altres els són vedades.

La Mare de Déu és el model més excels d'una vocació corresposta i mantinguda. Demanem-li a ella que els joves sàpiguen respondre amb promptitud a la crida i que acompanyin com ella Jesucrist en les alegries i en el dolor durant tota l'existència terrenal.

COMENTARI DE LA PARAULA

El Regne de Déu és dels qui es posen al servei dels altres

Aquest diumenge ens proposem llegir tres perícopes: les dues primeres versen sobre el tema del divorci i de l'adulteri, tal com regia en temps de Jesús, primerament en públic (10,1-8) i, després, en privat amb els deixebles en el si de la comunitat (10,10-12). La tercera (10,13-16) gira novament entorn dels petits criats que Jesús va fer seure a taula al seu costat (Mc 9,36) i que avui «convocarà», després que els seus deixebles hagin llançat conjurs contra els qui els hi presentaven, considerant que aquests els feien nosa en les seves aspiracions de poder. Jesús «s'indignà» contra els seus deixebles per l'actitud altiva que mostraven tant envers els petits criats, que ells menyspreaven, com envers els portadors anònims que els hi presentaven «perquè els toqués» i demostrés així que no eren gent impura legalment. Com ja vam comentar fa dos diumenges, el text usual altera notablement el sentit de la frase, considerant que es tracta d'uns infants a qui Jesús ha d'abraçar. No té cap sentit aleshores la indignació de què Jesús fa mostra: «Deixeu que els petits criats vinguin cap a mi i no els ho impediui, perquè a aquests tals pertany el Regne de Déu.» El Regne de Déu pren connotacions molt diverses segons sigui la mentalitat de qui en parla. En la ment de Jesús,

GLÒRIA MONÉS

tot i ser molt conscient d'haver estat elegit per Déu com el Messies d'Israel, els poderosos i ambiciosos no hi tenen cabuda, sinó, al contrari, «els petits criats» que estan al servei dels altres, com també els qui els presenten a Jesús perquè demostrí quines són les seves preferències. La darrera dita, introduïda amb la típica fórmula hebrea que li posa molt d'èmfasi, és clara com l'aigua: «En veritat us ho dic: Qui no aculli el Regne de Déu com un criadet, en ell no entrarà en absolut.» Noteu, en l'ordre dels mots, l'exclusió total que Jesús pregona de tots aquells que no es posin al servei dels germans. S'entén ara que Jesús els convoqui, els imposi les mans i els beneeixi.

JOSEP RIUS-CAMPS
Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

CONSULTORI BÍBLIC

IGNASI
RICART
Claretia i biblista

Com hem d'entendre l'expressió «Regne del Cel»?

Regne de Déu i Regne del Cel són el mateix, ja que els jueus evitaven pronunciar el nom de Déu. El Regne de Déu és la sobirania de Déu. És Déu mateix des del punt de vista de la seva actuació concreta en aquest món. Jesús predica l'arribada del Regne com a imminent. Ja es nota la presència de Déu entre nosaltres. Jesús no descriu mai el Regne ni com serà l'actuació de Déu en el món. Ja està descrit a l'AT. El Déu de l'AT també i sobretot és un Déu d'amor i perdó com el del NT. Aquest Déu ja és a prop.

El Regne de Déu té uns trets concrets: està vinculat a la persona de Jesús. La pertinença al Regne (deixar que Déu actuï sobre nosaltres) vol dir acceptar la predicació de Jesús. Sovint demanaven a Jesús: «Amb quina autoritat fas això?» (Mt 21,23ss). Volien una prova que legitimés el seu missatge com a procedent de Déu, però Jesús viu una relació filial amb Déu: «El Regne de Déu és dins vostre» (Lc 17,21).

Una altra característica és que el Regne arriba gratuïtament i per a tothom. Déu és el nostre Pare, que ens estima amb un amor incondicional. Els primers destinataris del Regne són els pobres. Pobres són també els malalts, els orfes, la viuda sense fills, les prostitutes, els publicans. Llegim la paràbola dels invitats al banquet de bodes (Lc 14,15-24; Mt 22,2-10): tothom està invitat al Regne de Déu, fins i tot aquells que no complien la Llei: pobres, prostitutes, publicans... pagans. Tothom.

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge XXVII de durant l'any

Lectura primera

Gn 2,18-24

Ells dos formen una sola família

Lectura del llibre del Gènesi:

El Senyor-Déu digué: «No seria bo que l'home estigués sol. Li faré qui l'ajudi i l'acompanyi.» El Senyor-Déu modelà amb terra totes les bèsties salvatges i tots els ocells, i els presentà a l'home, a veure quin nom els donaria: el nom que l'home donava a cada un dels animals era el seu nom. L'home donà el nom a cadascun dels animals domèstics i salvatges i a cadascun dels ocells, però no en trobà cap capaç d'ajudar-lo i fer-li companyia. Llavors el Senyor-Déu va fer caure l'home en un son profund. Quan quedà adormit, li prengué una de les costelles i omplí amb carn el buit que havia deixat. Després, de la costella que havia pres, el Senyor-Déu va fer-ne la dona, i la presentà a l'home. L'home digué: «Aquesta sí que és os dels meus ossos i carn de la meua carn. El seu nom serà l'esposa, perquè ha estat presa de l'espòs.» Per això l'home deixa el pare i la mare per unir-se a la seva esposa, i des d'aquell moment ells dos formen una sola família.

Salm responsorial

127

Feliç tu, fidel del Senyor,
que vius seguint els seus camins.
Menjaràs del fruit del teu treball,
seràs feliç i tindràs sort.

R. Que el Senyor ens beneeixi tota la vida.

La teua esposa fruitarà com una parra,
dins la intimitat de casa teua;
veuràs els fills com plançons d'olivera
al voltant de la taula. *R.*

És així com els fidels del Senyor
seran beneïts.
Que el Senyor et beneeixi des de Sió.
Que tota la vida puguis veure
prosperar Jerusalem. *R.*

Que puguis veure els fills dels teus fills.
Pau a Israel! *R.*

Lectura segona

He 2,9-11

*Tant el qui santifica com els qui són santificats
tenen un mateix pare*

Lectura de la carta als cristians hebreus:

Germans, Jesús, abaixat, va ser posat un moment per sota dels àngels, però ara, després de la passió i la mort, el veiem coronat de glòria i de prestigi, perquè Déu, que ens estima, va voler que morís per tots. Déu, que ho ha creat tot i ho ha destinat tot a ell mateix, volia portar molts fills a la glòria, i convenia que aquell qui els havia de guiar a la salvació fos consagrat pels sofriments. Tant el qui santifica com els qui són santificats tenen un mateix pare, i per això no s'avergonyeix d'anomenar-los germans.

Al·leluia

1Jn 4,12

*Si ens estimem, Déu està en nosaltres, i dintre nostre el seu amor és tan gran
que ja no hi falta res.*

Evangelí

Mc 10,2-16

*Allò que Déu ha unit,
l'home no ho pot separar*

Lectura de l'evangelí segons sant Marc:

En aquell temps, els fariseus anaren a trobar Jesús per provar-lo, i li preguntaren si el marit es podia divorciar de la seva dona. Ell els preguntà: «Què us va ordenar Moisès?» Li respongueren: «Moisès permet de donar a l'esposa un document de divorci i separar-se.» Jesús els digué: «Moisès va escriu-

re aquesta prescripció perquè sou tan durs de cor. Però al principi, Déu creà l'home i la dona. Per això deixa el pare i la mare, per unir-se a la seva esposa, i ells dos formen una sola família. Per tant, ja no són dos, sinó una sola família. Allò que Déu ha unit, l'home no ho pot separar.» Un cop a casa, els deixebles tornaren a preguntar-lo sobre això mateix. Jesús els digué: «Aquell qui es divorcia de la seva dona i es casa amb una altra comet adulteri contra la primera, i si la dona es divorcia del seu marit i es casa amb un altre, comet adulteri.» [...]

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIA II)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 3)

Octubre

7. DIUMENGE

Diumenge XXVII de durant l'any,

Verd. Lectures: Gènesi 2,18-24 / Salm 127 / Hebreus 2,9-11 / Marc 10,2-16

SANTORAL: *Mare de Déu del Roser*. Julita, vg. i mr.; Marc, p.; Sergi, mr.

8. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: Gàlates 1,6-12 / Salm 110 / Lluc 10,25-37.

SANTORAL: Demetri, mr.; Simeó el Just, prof.; Taís.

9. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: Gàlates 1,13-24 / Salm 138 / Lluc 10,38-42.

O bé: *Sant Dionís* (ML), Vermell; *Sant Joan Leonardi* (ML), Blanc.

SANTORAL: Abraham, patr.; Lluís Bertran, prev.

10. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: Gàlates 2,1-2.7-14 / Salm 116 / Lluc 11,1-4.

O bé: *Sant Tomàs de Villanueva*

(ML), Blanc.

SANTORAL: Daniel Comboni, prev. i fund.; Sabí, erm.

11. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: Gàlates 3,1-5 / Salm Lluc 1,69-75 / Lluc 11,5-13. O bé: *Sant Joan XXIII* (ML), Blanc; *Santa Maria Soledat Torres Acosta* (ML), Blanc.

SANTORAL: Alexandre Saulí, b.; Germà. b. i mr.

12. DIVENDRES

Mare de Déu del Pilar (F), Blanc.

Lectures: 1 Cròniques 15,3-4.15-16;16,1-2 / Salm 26 / Lluc 11,27-28

SANTORAL: Domnina, vg.; Rarimi, mr.; Serafí de Monte Granario, rel.

13. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: Gàlates 3,22-29 / Salm 104 / Lluc 11,27-28.

Tarragona: *Beat Manuel Borràs i companys* (MO), Vermell.

SANTORAL: Celedònia, vg.; Eduard, rei.

El Sant 13 OCTUBRE

Beat Manuel Borràs

La majoria de màrtirs de la persecució religiosa que va esclatar el 1936 van ser capellans, religiosos i laics. Hi va haver, però, alguns bisbes que també van ser assassinats, com és el cas del bisbe auxiliar de Tarragona, Manuel Borràs (1880 – 1936).

Fill del poble de la Canonja, ben aviat va mostrar vocació sacerdotal, va entrar al Seminari i va ser ordenat el 1903. Els seus contemporanis el van descriure com un home prudent, devot i molt pacífic. Després d'ocupar diversos càrrecs, com el de canonge i arxiprest de la catedral, el beat Manuel Borràs va ser nomenat bisbe auxiliar de Tarragona el 1934. Col·laborador estret i fidel de l'arquebisbe, el cardenal Francesc Vidal i Barraquer, en una trobada de joves cristians va dir que «hem d'estar disposats a sacrificar la vida per Crist i l'Església». El juliol del 1936, amb el començament de la guerra civil i la persecució religiosa, el cardenal i el bisbe auxiliar es van refugiar al monestir de Poblet. Descoberts i arrestats, Vidal i Barraquer va ser alliberat per la mediació de la Generalitat, però el bisbe Manuel Borràs no va tenir tanta sort: un escamot el va afusellar i en va cremar el cos. Va ser beatificat l'any 2013 a Tarragona juntament amb altres màrtirs durant els primers mesos del pontificat del papa Francesc.

Santa Teresa de Jesús, mística i litúrgica

F. XAVIER PARÉS SALTOR
Delegat diocesà de Litúrgia d'Urgell
xpares@bisbaturgell.org

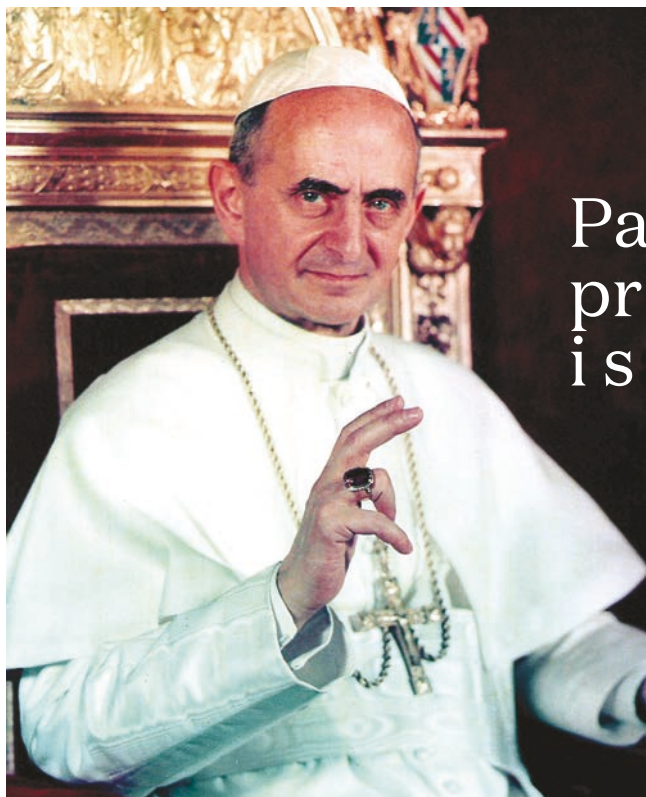

Properament, el dia 15 d'aquest mes d'octubre celebrarem la festa de Santa Teresa de Jesús. A Àvila es clausurarà el primer Any Jubilar Teresià, que ha portat tants fidels d'Espanya i de l'estranger a la ciutat de santa Teresa per conèixer aquesta mística, venerar-la i pregar amb ella. Santa Teresa de Jesús és una de les grans místiques espanyoles, juntament amb sant Joan de la Creu, els seus escrits espirituals i poètics han estat i continuen sent un referent per a la vida cristiana arreu. La seva profunditat de vida i de pregària omplí el seu interior en un estat místic d'unió amb Déu Nostre Senyor. Això la va portar a viure una etapa de dubtes i lluites ascètiques que posteriorment es transformarà en una segona etapa netament mística. En la primera etapa es refugià en la pietat privada, en una espiritualitat interna i personal. Buscava la soledat per resar les seves oracions i devoció, especialment el Rosari, que li havia inculcat la seva mare. Però una vegada passà a l'etapa mística, en una vida religiosa dins el monestir, la seva vida espiritual s'enfortí en la pietat litúrgica.

La mística i la litúrgia sembla que es contraposin. Mentre la mística suposa profunditat interior i personal, la litúrgia és la celebració joiosa de la fe en comunitat, però la celebració litúrgica suposa també una íntima espiritualitat perquè la celebració no sigui només un acte purament extern sinó l'expressió profunda de la fe i la vida interior dels cristians. El Concili Vaticà II

ho diu molt clar: «El cristià, cridat a l'oració comunitària de la litúrgia, també ha d'entrar a la seva cambra per pregar al Pare en secret» (SC 12). Per a santa Teresa, la litúrgia va ser això, descobrir, per gràcia de Déu, que la perfecció i santificació porten a la celebració litúrgica, amb la presència de Jesús, l'espòs estimat, que ens fa progressar en la vida espiritual. «*Quedóme deseo de soledad, aunque de hablar y tratar con Dios... confesar y comulgar más a menudo y desearlo*» (v 6,4). La litúrgia i la mística són la base constitutiva de la santedat. Santa Teresa va saber descobrir l'espiritualitat litúrgica, on hi va trobar el seu aliment espiritual. «En la litúrgia de la terra participem, tot pregustant-la, de la del cel» (SC 8).

La perfecció de l'espiritualitat teresiana va íntimament unida amb el misteri santificador dels sagraments i de la gràcia. La profunditat de la mística no la separa de la litúrgia, tot al contrari, la mística fa comprendre la vida santificadora de la litúrgia. Per això, santa Teresa, juntament amb l'oració, potencia la confessió sacramental i sobretot l'eucaristia. Amb la seva unió a la humanitat de Crist i els misteris de la seva passió, la seva mística queda entroncada amb la litúrgia. «*Olgarme en el Señor, en especial cuando comulgo*» (v 22,13). Encara que santa Teresa parli i escriu dels més profunds graus de mística, la seva espiritualitat sempre queda emmarcada dins un ambient i un clima litúrgic. Mística i litúrgia es compeneten mútuament.

Pau VI, prudència i saviesa

ELVIRA CIRERA BONET

Quan el 21 de juny del 1963 el cardenal Alfredo Ottaviani va anunciar l'anhelat *habemus Papam*, no va caldre esperar que pronunciés el nom de l'elegit perquè la plaça de Sant Pere del Vaticà esclatés en forts aplaudiments. El cardenal Giovanni Battista Montini figurava entre els *papables* per un reeixit full de serveis, entre els quals destacaven els trenta anys de dedicació a la Santa Seu. Montini va prendre el nom de Pau VI.

El P. Aureli Maria Escarré, abat de Montserrat, perfilava així la manera de ser del papa Pau VI: «En el tracte ens pot sobtar un vel de distància, però no és pas de desconfiança sinó d'home molt prudent.» Anys enre, Joan XXIII, durant una audiència, havia preguntat a un prelat milanès: «Com va el vostre *Hamlet* de cardenal?» L'anècdota ha esdevingut un lloc comú per tal de resumir el tarannà dubitatiu que va caracteritzar sovint Montini.

Uns quaranta dies després de la seva elecció, vaig tenir l'oportunitat de conèixer-lo. Va ser el 7 d'agost del 1963 a Castel Gandolfo, en un pelegrinatge organitzat per l'arquebisbat de Barcelona, presidit pel Dr. Gregorio Modrego. Recordo que era un Papa molt tímid. «La part més important del nostre pontificat estarà ocupada per la continuació del

II Concili Ecumènic del Vaticà», ens va dir Pau VI.

I així va ser. El Sant Pare va continuar la tasca del Concili Vaticà II, iniciat pel Joan XXIII, que va acabar l'any 1965. Va aplicar les nombroses reformes que s'hi van adoptar, que afectaven tots els àmbits de la vida de l'Església.

Durant el seu pontificat, Pau VI va publicar vuit encíclics, de les quals cal destacar la *Populorum progressio* (1967), on parlava del dret a unes condicions de feina justes i raonables, i la *Humanae vitae* (1968), en què tractava el tema del matrimoni i la natalitat. Va ser el primer Papa que va començar a viatjar arreu del món (Terra Santa, Fàtima, Bombai, Bogotà...).

En els quinze anys com a Pontífex, amb aquells ulls sempre tan oberts, de mirada profunda, va emanar llum i caritat, i va demostrar una vitalitat intel·lectual i espiritual sorprenent. Pau VI va morir el 6 d'agost del 1978 a Castel Gandolfo. Benet XVI li va conferir el títol de venerable. El papa Francesc el va beatificar el 19 d'octubre del 2014, després del reconeixement d'un miracle atribuït a la seva intercessió. Pau VI serà canonitzat el proper 14 d'octubre, que tindrà lloc durant la celebració del Sínode dels Bisbes sobre els joves.

Sant Pare Pau VI, pregueu per tots nosaltres.

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE DOCTRINA I MORAL

pel Dr. Joan Antoni Mateo

Creus

Tinc un bon amic que està passant una malaltia. És una persona creient, però ho porta molt malament. No entén per què Déu li ha enviat aquesta prova... Sorpren que persones de fe, quan ens arriba una dificultat, posem el crit al cel. Per què ens costa tant de portar la creu, els sofriments?

Deia Tomàs de Kempis, a la *Imitació de Jesucrist*, que «la creu del Senyor té molts admiradors i pocs imitadors». És una vella temptació. Ja els apòstols volien un cristianisme sense creu. Ara bé, no totes les creus (sofriments, adversitats...) són el mateix i cal saber-les gestionar des de la raó i la fe. Hi ha creus que ens venen de la nostra pròpia contingència i de l'estat de la nostra natura ferida pel pecat (malalties, desgràcies...). És evident que hem de fer suportables aquestes creus amb els mitjans de què disposem i sempre posar-nos amb confiança en mans del Senyor, que no ens abandona mai. També hi ha creus que ens les regalen els altres. Hi ha persones, per desgràcia, que són especialistes a mortificar el proïsme i procurar tota mena de sofriments. Ens n'hem de guardar, demanar al Senyor que ens protegeixi i, sobretot, mirar que amb el nostre tarannà no augmentem aquests tipus d'habitants al nostre planeta. Altres creus ens les procurem nosaltres mateixos amb una mala gestió de la nostra vida, amb decisions errades que ens perjudiquen. Han de ser motiu de rectificació i aprenentatge. Finalment hi ha una creu específicament cristiana, la creu del Senyor, que forma part de la nostra identitat com a seguidors seus. Són les proves i sofriments que comporta fer la voluntat de Déu en tota circumstància, en l'exercici ineludiblement cristià d'estimar de veritat Déu i el nostre proïsme. Ja veu, doncs, que no totes les «creus» són el mateix. I la creu del Senyor, portada amb Ell, és la que porta a la resurrecció i la vida.

PER ENVIAR CONSULTES AL DR. MATEO:

elconsultori@hotmail.com

Ap. de correus 121-25620 Tremp (Lleida).

Postals des d'Andalusia

Missatges als rellotges

A poc a poc, s'implanta el costum d'incorporar «valors afegits» als rellotges com, per exemple, controlar el nivell de sucre, la tensió, quantes pulsacions tenim i si, en cap moment, se'ns disparen les arrítmies. I, juntament amb aquestes dades útils, altres missatges:

—En un mur romà, sota un rellotge de sol, hi havia aquesta inscripció: «Només compto les hores serenes», donant així una gran importància a viure amb plena consciència.

—A Tel Aviv, en un rellotge que penjava d'un edifici molt alt, s'hi podia llegir aquesta frase en anglès: «És més tard del que et penses.»

—A Còrdova, a la Casa d'Espiritualitat Betània de les Germanes Hospitalàries de Jesús Natzaré, a la paret que entra al menjador, hi podem llegir aquesta reflexió: «Sempre és hora de la gràcia.»

—Joan Guiteras, quan era degà de la catedral de Barcelona, ens revelava que sempre l'han seduït els rellotges de sol: «Tinc una fotografia de la façana d'una casa, on hi ha una finestra antiga i, al costat, un rellotge de sol esplèndid, amb la numeració romana i aquesta inscripció: "Jo sense sol i tu sense fe, tots dos no som res."» El degà ens parlava també d'un altre rellotge, a la sagristia de la catedral de Barcelona amb aquesta inscripció: «Mentre tinguem temps, fem el bé.»

Sant Agustí, parlant del temps, ens deia que «no existeixen tres temps, sinó només tres presents: el present del passat, el present del present i el present del futur». I Borges, amb els seus versos reflexius: «Perquè estem fets no de carn i ossos, sinó de temps, de fugacitat.»

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Els cristians i la sensibilitat política

Soc subscriptora de *Catalunya Cristiana* i m'agrada molt. És fantàstic veure la professionalitat amb què es treballa i la labor que se'n fa. És molt bonic veure com tants catòlics, cadascun a la seva manera, tenen clara la tasca d'«aneu i proclameu l'evangeli».

Els cristians som, gràcies a Déu, de diferents sensibilitats polítiques: uns monàrquics i altres republicans, uns de dretes i altres d'esquerres, uns més democràtics i altres més jeràrquics, uns independentistes i altres espanyolistes...

I tot això és igual perquè tots sabem que hi ha quelcom més important i per això ens respectem i cerquem el que ens uneix, no el que ens separa. Per això em va sobtar l'últim paràgraf de l'editorial del 9 de setembre: «Desitgem als nostres subscriptors i lectors que les legítimes aspiracions del poble català siguin reconegudes.» No és millor no pronunciar-se ni a un costat ni a l'altre i així respectar les diferents sensibilitats polítiques?

És molt trist que, ja que som pocs els cristians, ens haguem de distanciar per pronunciar-nos en afers polítics. Podem incidir en el que ens uneix, que es molt més gran i millor, que el que ens separa, i així, amb fortalesa i unitats, treballar en la transmissió del missatge cristià. Si ens hi pronunciem públicament, crearem bàndols i contrincants.

CONXITA PASCUAL
Barcelona

Felicitació institucional

Moltes gràcies per la seva fidelitat al setmanari i per les paraules amables de felicitació que dedica als nostres redactors. Pel que fa al paràgraf de la carta que cita, ja sap que cada any, amb motiu de la Diada, fem una felicitació institucional als lectors, que no implica necessàriament cap posicionament polític.

REDACCIÓ
Barcelona

Tot recordant Mn. Pere Cornelles

Em va agradar molt l'article que surt al número 2.034 de *Catalunya Cristiana* sobre mossèn Pere Cornelles, prevere que va dedicar la vida pels i amb els marginats. Jove molt eixerit de l'Hospitalet que va passar per les aules del gran mestre i educador Francesc Bataller, on l'anomenaven «l'entenimentat» pel gran aplom que ja tenia en la joventut. De l'escola d'en Bataller va sortir una autèntica fornada de bons capellans, fins i tot un va arribar a bisbe, Pere Tena Garriga.

Ja seminarista, va entrar en contacte amb mossèn Pere Oliveras i el món de la marginació. Mn. Cornelles va dedicar tota la vida amb ardor i competència a l'Obra d'Integració Social (OBINSO), on ajudava aquests nois. Val la pena que el recordem.

M. MONTSERRAT VIME
Barcelona

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

Jaume Funes, Montserrat del Pozo, i Emili Turú donen les claus per aconseguir una educació adaptada a les necessitats actuals

Educar per transformar

MACIÀ GRAU

Fotos: Agustí Codinach
Barcelona

Jaume Funes va ser molt crític amb les escoles que simplifiquen l'educació en el resultat de les qualificacions.

Aconseguir una educació adaptada a les necessitats actuals ha estat una de les principals preocupacions dels mestres i pedagogs els darrers anys. Els constants canvis tecnològics, la gran desigualtat social i el progressiu allunyament de la religió que viuen moltes famílies han fet que ara més que mai sigui necessària una bona educació, que faciliti a tots els infants les mateixes oportunitats i els permeti créixer lluny de l'ambient sovint corrupte que els envolta. És per això que la recerca d'un model educatiu que faci front a tots aquests reptes i ajudi els nens i nenes a superar-los és ara una de les màximes prioritats dels educadors, que veuen en la innovació una necessitat per evitar que la distància entre el món dels nens i

l'escola segueixi augmentant.

Precisament, una mostra del moviment que busca innovar en el model educatiu és la taula rodona que van organitzar els maristes de Barcelona el 18 de setembre a la seu dels caputxins de Pompeia. Sota el nom d'«Eduquem per transformar», els organitzadors van reunir tres personalitats del món de l'educació: el psicòleg i educador Jaume Funes, la pedagoga i superiora general de les Missioneres Filles de la Sagrada Família Montserrat del Pozo, i el que va ser superior general dels maristes fins l'any 2017, Emili Turú. Davant la presència de professors de diversos àmbits que van omplir la sala, els tres conferenciants van debatre durant més d'una hora quines han de ser les claus per aconseguir una educació transformadora i, el que és més important, adaptada a la societat actual.

L'escola com a teràpia de xoc davant un context perjudicial

La primera premissa que van presentar els tres ponents per analitzar la situació de l'ensenyança avui dia és el context que envolta tots els nens i nenes fora de les escoles. Tal com va explicar Emili Turú, «l'ambient en el qual estem immersos pot fer pensar als infants que ser corrupte és una cosa normal, i per tant la principal tasca dels professors hauria de ser la de potenciar els

Els tres conferenciants, durant la taula rodona.

JAUME FUNES

«Davant d'una societat tan injusta i desigual, l'escola ha de continuar sent el lloc on et tracten justament»

MONTSERRAT DEL POZO

«La confiança ens ajuda a fruitar per dins i ens dona la fortalesa interior que necessitem»

valors contraris als que imperen a la societat». A més d'aquesta corrupció a què es refereix Turú, però, hi ha altres elements que s'han de tenir en compte per analitzar el context dels nens. Un dels més importants és la desigualtat econòmica, un aspecte que no és fàcil d'explicar als alumnes: «És molt difícil d'explicar a un adolescent que el món és injust i que li ha tocat viure com a pobre. Davant d'una societat tant injusta i desigual, l'escola ha de continuar sent el lloc on et tracten justament», va exposar Jaume Funes.

Per sobreposar-se a aquest entorn, que pot arribar a ser molt perjudicial per al creixement dels infants, una de les propostes que van posar sobre la taula els conferenciants va ser la d'aconseguir una escola que funcioni com a teràpia de xoc: «Hem d'actuar com una teràpia de xoc i posar l'accelerador sobre els valors com la democràcia, la pau i la tolerància», va afirmar Turú. L'educació en aquests valors perme- tria que les escoles actuessin com a

autèntiques brúixoles, una eina molt útil en situacions tan canviants com l'actual.

La pedagogia de la confiança

Una altra de les iniciatives plantejades durant la conferència per superar el món tan complex en què viuen els infants actualment és la pedagogia de la confiança. Segons va explicar Montserrat del Pozo, aquest tipus de pedagogia els pot ajudar a generar una mentalitat de creixement, ja que «la confiança ens ajuda a fruitar per dins i ens dona la fortalesa interior que necessitem». Per aquest motiu, segons la superiora general, si es vol millorar l'educació, s'hauria de començar per escoltar els alumnes, i així es podrien construir projectes educatius en què els valors no s'imposessin, sinó que es proposessin.

Dins la pedagogia de la confiança, Jaume Funes va destacar també el paper de les escoles com el lloc de les oportunitats: «La mirada d'un mestre que acull a primera hora un alumne i li mostra que és important, és essencial perquè aquest agafi confiança en ell mateix.» El mateix Funes va criticar totes les escoles on es prioritza només el control de les notes dels infants i es descuida el temps de tutories i d'escoltar-los. Aquest error, tal com va explicar durant la taula rodona, «fa que els nens sovint tinguin un sentiment de solitud, i si hi ha una cosa que precisament no volen, és estar sols a la vida».

Després de debatre els principals reptes als quals han de fer front les escoles, la conclusió a la qual van arribar aquestes tres personalitats del món de l'educació és que la situació actual de les escoles és insostenible. L'escola com a institució, tradicionalment ha tingut una certa resistència als canvis, i això ha provocat aquest gran distanciament entre els infants i professors. La bona notícia, com va exposar Turú, és que sembla que «finalment els mestres han superat aquesta resistència als canvis, i ja han començat els moviments per adaptar l'escola a la societat actual».

«Estimats fills, també la natura us ofereix signes del seu amor a través dels fruits que us dona. També vosaltres, amb la meua vinguda, heu rebut dons i fruits en abundància. Fills meus, en quina mesura heu respost a la meua crida, Déu ho sap. Déu us beneirà i us donarà el cent per u si confieu en Ell. Gràcies per haver respost a la meua crida.»

Missatge de la Reina de la Pau, 25 de setembre del 2018

Pelegriatge a Medjugorje del 9 al 16 d'octubre - Organitza l'associació Fills de Medjugorje

Telèfon de contacte 676 059 594 - Sortida amb avió des de Barcelona

Comandes de llibres: afpersona@gmail.com - Tel. 629 792 849 / 676 059 594 / 609 283 706

www.mensajerosdelareinadelapaz.org

www.virgendemedjugorje.org

www.adadp.es

JOAN ANDREU PARRA

El fonendoscopi del poble

**El lletrista, pedagog i folklorista
Joan Soler i Amigó, reconegut
amb la Creu de Sant Jordi**

*Trobarem a faltar el teu somriure,
diu que ens deixes, te'n vas lluny
d'aquí.
Però el record de la vall on vas
viure,
no l'esborra la pols del camí.*

La cançó icònica *La vall del riu vermell* que sovint hem sentit en tants funerals és una de les moltes creacions afortunades d'un dels millors lletristes en català, Joan Soler i Amigó (Badalona, 1941). «El riu vermell és el Llobregat. La vall del Llobregat és Catalunya», aclareix, tot reconeixent el mestratge d'Artur Martorell, el qui és autor de més de 200 cançons pròpies i adaptades que són la banda sonora de tot un país.

En aquest catàleg extens, Soler i Amigó ha abordat diversos gèneres i s'ha associat a músics com Jaume Arnella, Xesco Boix, Àngel i Jordi Fàbregues... per cuinar unes cançons

La biblioteca de Soler i Amigó té exemplars destacats com la Bíblia dels monjos de Montserrat.

que trasllueixen el batec d'un país àvid per absorbir les músiques que venien d'altres contrades: bretones, espiritual negre, cançó d'autor francesa, folk, cançó de protesta...

La cançó litúrgica també hi té un espai. Amb un capellà de Sabadell, Albert Taulé, organista i compositor, conceben un cançoner per a missa titulat *De bat a bat* —on, entre altres, trobem *Noia del poble Maria*, *La nostra alegria*, *Escolta el nostre Amén*—, que encara s'interpreta. «En els setanta vam crear una comunitat cristiana de base. Teníem una visió de la fe molt democràtica i planera, seguíem l'esperit conciliar, i en aquesta època feia aquests cants», recorda.

Aquesta pulsio humanista-cristiana recorre moltes de les lletres de Soler i Amigó, que va estudiar al Seminari Conciliar de Barcelona i, abans, a setze anys portava l'aspirantat de la parròquia de Santa Maria de Badalona: «La cultura popular, les colònies i els focs de camp... eren coses molt diverses i disperses que en el fons anaven molt lligades», observa l'autor.

Joan Soler i Amigó recull la Creu de Sant Jordi de mans del president de la Generalitat.

«Esperança i fraternitat, no es contradiuen, es necessiten»

El xup-xup cultural a la llar

El teu front duu la llum de l'albada, ja no et solquen dolors ni treballs i el vestit amarat de rosada és vermell com el riu de la vall.

Les coordenades familiars porten Soler i Amigó a estimar la cultura: «Els pares, de famílies burgeses, es van casar immediatament després de la guerra. L'àvia paterna, Joana Vidal, era folklorista, deixeble de Rossend Serra i Pagès.» El pare, metge de família i amic de Pompeu Fabra, tenia cura de la salut de molts immigrants que arrelaven als barris de Badalona: «A casa la cultura hi era molt present: l'àvia i el pare tocaven el piano, la mare tenia una memòria prodigiosa, he crescut amb *El Patufet*, els llibres de Josep M. Folch i Torres...»

A can Soler i Amigó va ser determinant la malaltia d'un germà: «El meu germà Santi va agafar la polio amb cinc anys; passava moltes temporades enllitat i fèiem molts jocs de taula, llegíem...», rememora. La quotidianitat d'aquella època, tan diferent d'ara, és l'objecte del treball que actualment l'ocupa: «Vull explicar als meus fills i nets la meua vida quan era petit.»

Estudiar i difondre la cultura popular

La connexió vital amb el fet popular és una constant en Soler i Amigó. Podríem dir que, com el seu pare, té sempre el fonendoscopi connectat a l'ànima del poble: recollint la cultura oral, les tradicions, les festes i la mitologia catalana, de manera infatigable. Aquest treball li va valer el Premi Nacional de Cultura Popular de la Generalitat de Catalunya, l'any 2006 i la Creu de Sant Jordi, l'estiu passat.

En aquest sentit, Soler i Amigó s'ha arremangat des dels Ajuntaments —va ser tinent d'alcalde de cultura a l'Ajuntament de Badalona i tècnic d'educació a Badalona i a l'Hospitalet de Llobregat, amb Jaume Botey com a regidor— i també des de l'escola. «Avui fer de folklorista ha deixat de tenir un caràcter negatiu. Quan vaig començar, ens carregàvem els cors d'en Clavé, les sardanes... i, més tard, ens hi tornàrem a acostar.»

L'altra cara de la creu

Quan arribis a dalt la carena, mira el riu i la vall que has deixat, i aquest cor que ara guarda la pena tan amarga del teu comiat.

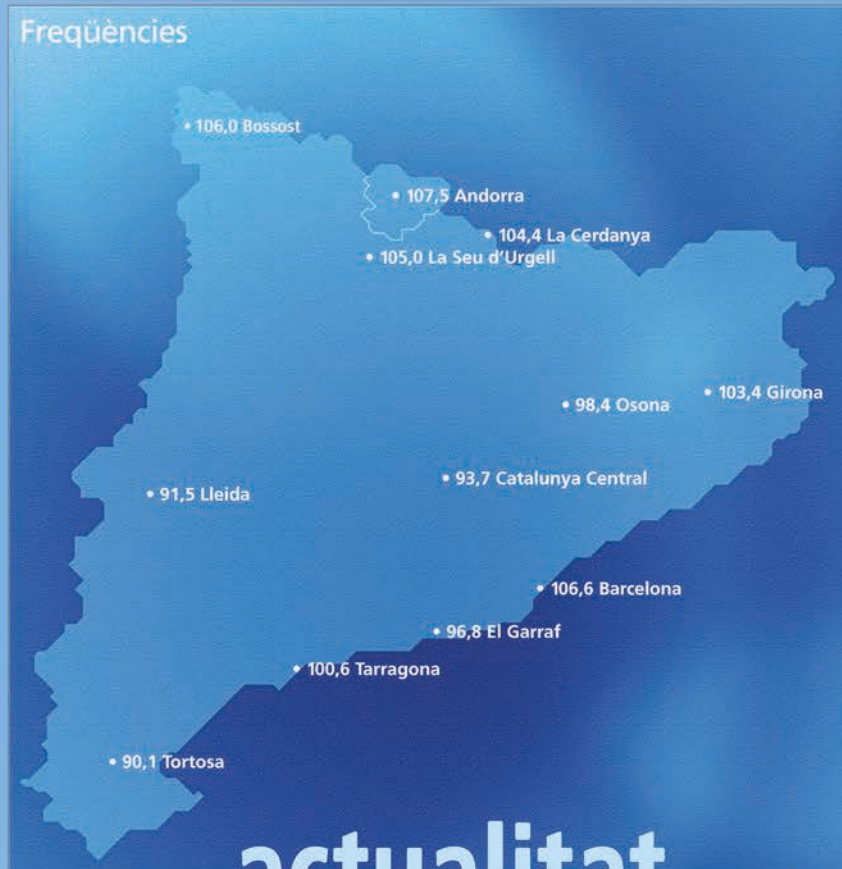
«El cristianisme ha estat una traïció pràcticament inevitable, una fe que va començar a caminar sobre les meves petjades, que un gregal aviat va escombrar. Va prendre forma des del record de les meves paraules, dels meus gestos, de la meua passió. Vau saber crear una tradició a l'entorn de la meua figura. I una Església.» Soler posa en boca de Jesús aquestes paraules a *Jesús trenca el silenci*. *L'altra cara de la creu* (Pagès editors, 2009). Un llibre escrit a raig, amb un posicionament crític, però des de la lleialtat ja que «me'n sento, d'aquesta tribu, dels catòlics.»

En acabar li preguntem si es considera més fill de la «fe, esperança i caritat» o bé de la «llibertat, igualtat i fraternitat» i contesta: «Són dues coses diferents que es poden viure conjuntament. Avui es posa l'accent en la llibertat-igualtat, però el tema fort que no s'ha assumit és el de fraternitat. I pel que fa a les tres virtuts, m'aprecio molt la germana petita, com deia Mn. Ballarín, l'esperança. Esperança i fraternitat, no es contradiuen, es necessiten.»

RàdioEstel

espai de trobada, participació i diàleg

Freqüències

Freqüències

RàdioEstel

106.6 FM

Comarques de Barcelona: Barcelonès, Vallès Oriental, Vallès Occidental, Baix Llobregat, Anoia, Alt Penedès, Selva i Maresme

93.7 FM

Catalunya central: Bages, Osona, Solsonès, Berguedà, Segarra, Anoia, Conca de Barberà, Alt Camp i Vallès Occidental

100.6 FM

Comarques de Tarragona: Alt Camp, Conca de Barberà, Alt Penedès, Baix Penedès, Tarragonès, Garrigues, Priorat, Ribera d'Ebre i Garraf

103.4 FM

Comarques de Girona: Alt Empordà, Pla de l'Estany, Garrotxa, Gironès, Baix Empordà, Osona i Selva

90.1 FM

Tortosa: Baix Camp, Priorat, Ribera d'Ebre, Baix Ebre i Montsià

96.8 FM

El Garraf: Garraf i Baix Penedès

98.4 FM

Vic: Osona

91.5 FM

Lleida

104.4 FM

La Cerdanya

105.0 FM

La Seu d'Urgell - Terres de Ponent: Urgell, Pla d'Urgell, Alt Urgell, Noguera i Segarra

106.0 FM

Era Val d'Aran

107.5 FM

Principat d'Andorra

actualitat

Església

esports

Cultura

Solidaritat

on line

Radioestel.cat

a la carta

Barcelona, 106.6 / Tarragona, 100.6 / Girona, 103.4 / Lleida, 91.5 / Catalunya Central, 93.7 / Tortosa, 90.1 / Vic, 98.4 / El Garraf, 96.8 / La Cerdanya, 104.4 / La Seu d'Urgell, 105.0 / Bossost, 106.0 / Andorra, 107.5

Available on the
App Store

Android app on
Google play

18 FRANCESC i la nostra CASA DE TOTS

Carta «*Laudato Si'*» — «*Lloat sigueu*» —

32 Dignitat: AMBIENTS dignes i RESPECTE AL PROPI COS

Tots hem tingut l'oportunitat de veure de prop espais i llocs que no hem dubtat a qualificar d'*indignes*, precisament perquè no són adequats per garantir que les persones que els ocupen puguin portar una vida *digna*. En efecte, **la dignitat de les persones requereix que els ambients on viuen compleixin unes condicions determinades** perquè siguin considerats *dignes*.

Francesc ha afirmat que l'ambient on les persones vivim ens ha d'assegurar que tinguem «*la sensació d'arrelament i el sentiment de **ser a casa** en la població que ens acull i que afavoreix les nostres relacions*» (LS 151).

Ell s'ha referit a algunes condicions: la cura dels espais comuns i dels entorns geogràfics, urbans i rurals; un habitatge estable i ben condicionat, de tal manera que la vida familiar no se'n ressenti; uns mitjans de transport que afavoreixin els desplaçaments necessaris; serveis essencials com és ara la sanitat, l'educació, l'aviuallament, etc. (cf. LS 151-154).

Benet XVI ja havia parlat d'una *ecologia de l'home*, i havia escrit que «*l'home posseeix una naturalesa que ell ha de respectar i que no pot manipular com li dona la gana*». Aquesta afirmació dona peu a Francesc per afirmar que «*l'ecologia humana implica també una realitat profunda: la necessària relació de la vida de l'ésser humà amb la llei moral escrita en la seva pròpia naturalesa, una llei necessària per a la creació d'un ambient més digne*» (LS 155).

Una conseqüència d'aquestes afirmacions és **la cura del propi cos**, un do de Déu que permet la relació amb el medi ambient i amb els altres éssers vivents. Francesc ha escrit que «*aprendre a acceptar el propi cos, a tenir-ne cura i a respectar-ne el significat, és essencial per a una veritable ecologia humana*». També s'ha pronunciat clarament sobre un aspecte que no tothom valora de la mateixa manera, i que sovint comporta desorientació i desconcert: «*La valoració del propi cos, en la*

seva feminitat o masculinitat, és necessària per reconèixer-se a si mateix en el trobament amb el qui és diferent. D'aquesta manera és possible acceptar joiosament el do específic de l'altre (home o dona) com a obra de Déu creador, i enriquir-nos recíprocament. No seria sana una actitud que pretengués ignorar les diferències sexuals pel fet de no saber com afrontar-les» (LS 155).

33 EL BÉ COMÚ requereix pau social i justícia distributiva

Francesc ha afirmat que **l'ecologia està necessàriament vinculada a la recerca del bé comú**, és a dir, d'aquelles condicions que permeten als éssers humans la seva pròpia realització, sense excloure ningú. «*L'ecologia humana és inseparable de la noció de bé comú, un principi que apleix un rol central i unificador en l'ètica social. El bé comú és el conjunt de condicions de la vida social que permeten a les associacions i a cadascun dels seus membres la consecució més plena i més fàcil de la pròpia realització*» (LS 156).

Els qui ens governen, i tota la societat, tenen l'obligació de fomentar el bé comú. Heus aquí algunes concrecions essencials: el benestar de la societat i el desenvolupament dels grups intermedis, segons el principi de subsidiarietat; la defensa i la cura de la família, cèl·lula bàsica de la societat; la pau social, que inclou estabilitat i seguretat, amb una preocupació especial per la justícia distributiva; la solidaritat en general, amb una opció preferencial pels més pobres; i la solidaritat entre generacions, que comporta el compromís de construir un món on puguin viure amb dignitat les generacions que ens succeiran (cf. LS 157).

Davant l'expansió de les injustícies i el consegüent augment de les persones que són privades dels drets humans bàsics i considerades '**descartables**', el papa Francesc ha clamat per la **necessària centralitat del bé comú**. «*En les condicions actuals de la societat mundial, on hi ha tantes injustícies, cada vegada són més les persones que no poden exercir els drets humans bàsics i, per això, sovint són considerades 'descartables'*» (LS 158).

La centralitat del bé comú comporta conseqüències que són indiscutibles per als creients. «**El principi del bé comú es converteix immediatament en una lògica i ineludible exigència**, en una crida insistent a la solidaritat i en una opció preferent pels més pobres dels nostres germans i germanes [...], a la llum de les més pregoneres conviccions com a creients» (LS 158).

«El principi del bé comú pressuposa el respecte a la persona com a tal, amb uns drets bàsics i inalienables, ordenats al seu desenvolupament integral» (LS 157).

- Quins problemes comporta no valorar *el propi cos* com Francesc ens ha indicat? Per què no tothom comparteix la seva manera de pensar?
- Què motiva que el bé comú no sempre ocupi un lloc preferent en els *programes polítics*? Què pots fer davant d'aquesta realitat?

edebé

Extracte del llibre *Carta del PAPA FRANCESC — ECOLOGIA INTEGRAL*
Selecció i desenvolupament: FRANCESC RIU i MARGARIDA MOGAS

L'astrònom de la NASA Peter Jenniskens amb un fragment del meteorit el 8 de desembre de 2008, al desert de Núbia.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Deuen ser restes d'un antic planeta que es va desintegrar

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

El 6 d'octubre de fa 10 anys va precipitar-se sobre la terra un meteorit molt gran. Mereixia el nom d'asteroide. Amb un diàmetre de 4,1 metres i un pes d'unes 80 tones, va impactar a l'atmosfera terrestre a 46.000 km/h i a 37 km d'altitud va esclatar, tot generant una esplendor tan brillant que va ser vista per avions que volaven a 1.400 km de distància. Va ser notícia. No cal dir que molts observatoris van organitzar recollida de fragments. Van ser uns 600 els que s'aplegaren, amb un pes total d'uns 10,5 quilos.

Em direu i per què ens expliqueu això de fa 10 anys? La notícia que us vull comunicar no és aquest fet de la caiguda de l'asteroide i recollida de restes, sinó el que ara s'ha pogut publicar després de l'estudi detallat que se n'ha fet. Els fragments van ser catalogats com a ureilites, que és el nom que reben els meteorits que tenen una composició química determinada que conté agregacions de petits diamants. Com són aquests diamants? Molt petits, d'unes 100 micres de diàmetre, o sigui de mig mil·límetre, però diamants de debò. I això és el que ha fet pensar als experts. Suposo que sabeu que un diamant és carboni pur cristal·litzat en el sistema regular que té els àtoms molt agrupats

tetraèdricament i que només es pot originar sota una gran pressió (els diamants terrestres es van formar a l'interior del nostre planeta a profunditats d'entre 150-250 km). Per tant, com han declarat els investigadors de l'Escola Politècnica Federal de Lausana que han fet les anàlisis, aquestes restes han de provenir de la fragmentació d'un planeta que havia de ser com a mínim més gran que Mercuri.

L'asteroide que els duia havia de ser part d'aquest planeta que abans hauria esclatat. En conseqüència: es confirma la teoria que sosté que el nostre sistema solar tingué un començament molt tumultuós. Hi havia planetes que xocaven i es trencaven en astres més petits. Per això Philippe Gillet, que és qui ha estat el director de la investigació, diu: «Probablement observem un objecte que va ser un dels primers planetes que va orbitar al voltant del Sol abans de xocar amb d'altres per crear els planetes que tenim a l'actualitat.»

Què hi podem dir, nosaltres? No podem contradir els científics que hi entenen més, però és sorprenent que de l'anàlisi de fragments meteorítics se'n pugui treure coneixement de la història de tot el sistema solar.

FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA
Arxiver dels caputxins

La bardana o llapassa (lat., *Arc-tium lappa*; cast. *bardana*, *lampazo*) és una planta que triga dos anys a florir. Habitualment creix a l'entorn dels corrals de les cases pairals i també a prop de runes i femers. Els herbolaris en cullen l'arrel quan la planta està feta i la recomanen com a depurativa de la sang en contra els floruncos i altres malalties de la pell. Externament la fulla de la bardana és usada, de manera eficaç, com a vulnerària per cicatritzar les ferides.

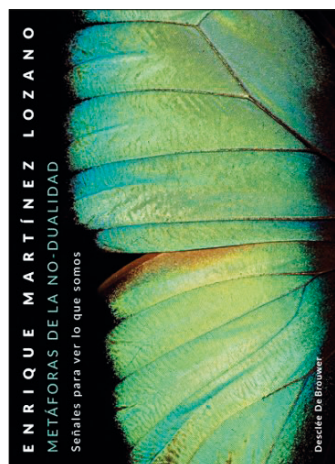
El cèlebre metge imperial i pontifici, Dr. Andrés de Laguna, quan l'any 1555 publicà el seu famós comentari a l'obra mèdica de Pedani Dioscòrides, escriví que la llapassa: «*Majada toda la hierba con sal y aplicada sobre las mordeduras de los perros rabiosos, las sana. El zumo de sus hojas, bebido con miel, mitiga la orina y mitiga los dolores de la vejiga*» (*Acerca de la materia medicinal*, IV, 108). Semblantment, l'any 1751, i en aquest mateix sentit, el caputxí fra Jacint de Sarrià manifestà que: «*Las Llapassas picadas y aplicadas ab sal damunt de las mossegadas de gos-sos rabiosos las cura, y lo such de las fullas begut ab mel provoca la orina,*

mitiga lo dolor de la bufeta y cura lo dolor de la ciàtica» (BHC, *De algunas herbas*, f. 179).

Poc abans de l'exclaustració de 1835, els frares posaren en relleu la beneficiosa utilitat de l'aplicació dermatològica de la bardana, que la descriviren com una planta «*con las hojas grandes, acorazonadas y cubiertas de vello y la raíz napiforme. También es conocida como lampazo o la hierba de los tiñosos. Adquirió este nombre vulgar por ser un remedio sobre la tiña. Florece en verano, es depurativa y sudorífica. El cocimiento de bardana es excelente para lavar la piel. Hirviendo por espacio de media hora una onza de sus raíces, o de sus hojas, es un excelente sudorífico*» (BHC, *Pócimas de capuchino*, 48). A l'article vinent us parlaré, si a Déu plau, de les propietats remeieres de la popular aigua del Carme.

TRADICIONS REMEIERES

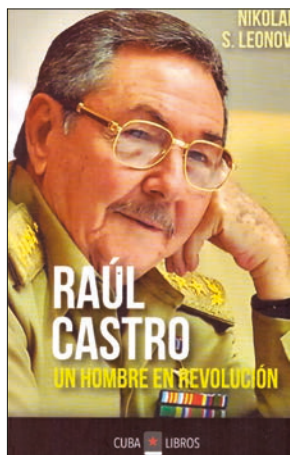
La llapassa i les malalties de la pell

ENRIQUE MARTÍNEZ LOZANO

Metáforas de la no-dualidad
Desclée De Brouwer, 2018,
288 pàg.

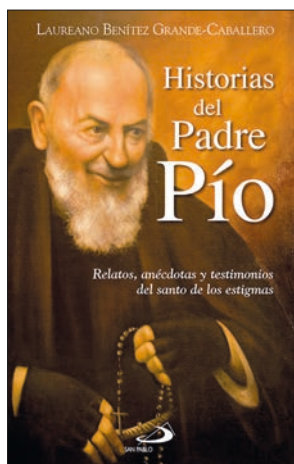
L'ésser humà està habitat per un dinamisme o anhel que l'empeny cap a la veritat, la qual es manifesta en infinitat de formes. Al llarg de diferents metàfores, d'una manera amable i suggeridora, l'autor convida a obrir-se a «una altra manera» de veure la realitat, en la certesa que així se'ns fa palesa la nostra veritat i, amb ella, la plenitud que som.

NIKOLAI S. LEONOV

Raúl Castro. Un hombre en revolución
Edhasa-Ruth Casa, 2018, 416 pàg.

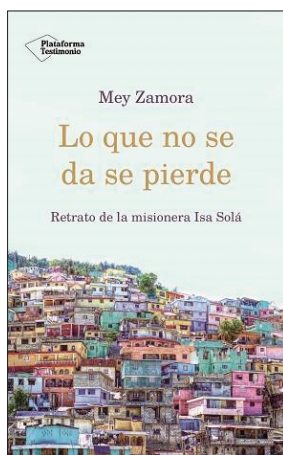
El maig del 1953 el diplomàtic Nikolai S. Leonov va conèixer a Mèxic el jove estudiant Raúl Castro Ruz. Somnis i propòsits comuns van fonamentar llavors una amistat que s'ha mantingut fins als nostres dies, igual que l'admiració de l'autor per la Revolució cubana. En aquest llibre es parla del paper que hi ha desenvolupat Raúl Castro.

LAUREANO BENÍTEZ GRANDE-CABALLERO

Historias del Padre Pío
San Pablo, 2018, 200 pàg.

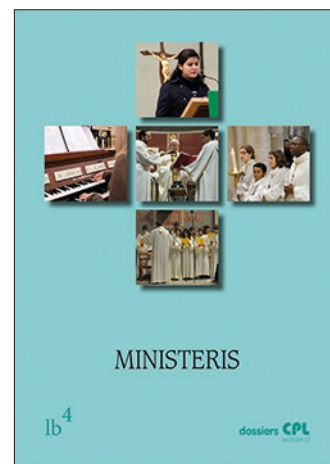
A partir de la documentació inèdita, Laureano Benítez, gran coneixedor de la figura del pare Pius, dibuixa en aquesta nova obra sobre el sant de Pietrelcina un retrat de la seva grandesa entorn de petites històries i anècdotes que van marcar la seva vida. És en elles on «es transparenta veritablement la personalitat d'un sant», afirma l'autor.

MEY ZAMORA

Lo que no se da se pierde
Plataforma, 2018, 280 pàg.

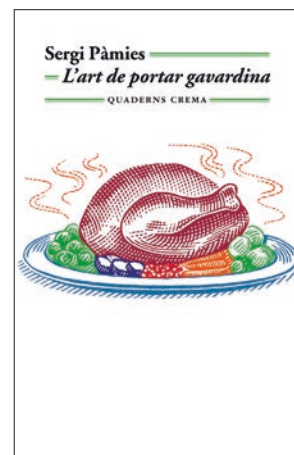
El 2 de setembre del 2016, la religiosa catalana Isa Solá, de 51 anys, va ser assassinada a Port-au-Prince. Infermera i mestra, va crear un taller de pròtesis per atendre centenars de persones amb membres amputats després del terratrèmol d'Haití. L'autora, que va compartir en la seva joventut experiències amb la Isa, ofereix una biografia emocionant d'aquesta gran dona.

AUTORS DIVERSOS

Ministeris
CPL, 2018, 180 pàg.

La col·lecció Litúrgia Bàsica, publicada ara a Dossiers CPL, presenta, d'una manera senzilla i comunicativa, a partir de l'aportació de diferents autors (Pere Tena, Josep Urdeix, M. Rosa Roca...), els moments essencials de l'any litúrgic, configurant un material excel·lent per a una millor comprensió i vivència de la litúrgia.

SERGI PÀMIES

L'art de portar gavardina
Quaderns Crema, 2018, 152 pàg.

Els tretze contes d'aquest volum revelen una capacitat d'observació que confirma Sergi Pàmies com a artesà d'un estil cada vegada més depurat, en els quals les emocions i els detalls són protagonistes. Els temes són molt variats: la mateixa infància, la vellesa del pares, la perplexitat de l'adolescència o les cicatrius col·lectives del segle XXI.

CRÍTICA CINEMA

JOSAN MONTULL
Salesià

L'educació és una qüestió de fe

L'educació de joves inadaptats ha estat un tema molt recurrent en la Història del cinema. En particular, els cineastes francesos l'han abordat en moltes ocasions.

El jove director gal, Olivier Ayache-Vidal, debuta amb èxit amb el mateix tema dirigint *El buen maestro*.

François Foucault és, als seus 50 anys, un professor de literatura exigent i prestigiós en un dels liceus més importants de París. En una festa d'educadors, Foucault critica amb duresa els mestres dels instituts dels suburbis i, gairebé sense saber com, accepta, sense voler, donar classes en un liceu d'un barri conflictiu de l'extraradi de París.

El xoc vital que experimenta és important. Acostumat —com estava— a joves interessats per aprendre i per estudiar una carrera, Foucault es troba amb un grup de nois i noies amb una desmotivació extraordinària un únic interès: anar a l'escola per entretenir-se.

La pel·lícula, que s'hauria pogut decantar pel drama terrible i efectista, manté un to esperançat des del principi. Foucault no és un innovador, es limita a intentar fer comprendre que els llunyans coneixements de la gramàtica són molt propers a les vides dels

alumnes i que tenen molt a veure amb ells.

L'educació és una qüestió de fe; fe en els joves i en les seves possibilitats; fe en el fet que els nois poden arribar a creure en ells mateixos. Educar ve de l'expressió llatina *ex-ducere*: treure a fora. En això s'entesta el mestre Foucault, a animar que cada alumne tregui a fora tot allò que té de bo dins seu.

El director novell sosté un ritme entretingut des de les primeres escenes. Tot passa molt de pressa, és veritat, l'espectador necessàriament ha d'entrar en la proposta argumental del film.

Si el tracte amb els nois i noies no és fàcil, pitjor serà el tracte amb el claustre. Potser aquesta és la millor troballa de la pel·lícula. Als joves se'ls pot canviar des de l'afecte i l'exigència, però amb els adults —que ja han pactat amb la pròpia mediocritat— Foucault no tindrà tant d'èxit, només una professora aconseguirà la redempció des de l'entrega als seus alumnes.

La pregunta del director és clara, de qui és la culpa del fracàs escolar... dels joves, de la seva família, de les administracions, dels claustres...? L'espectador està convidat a respondre per ell mateix aquesta qüestió.

AMB BON HUMOR

EL BUEN MAESTRO

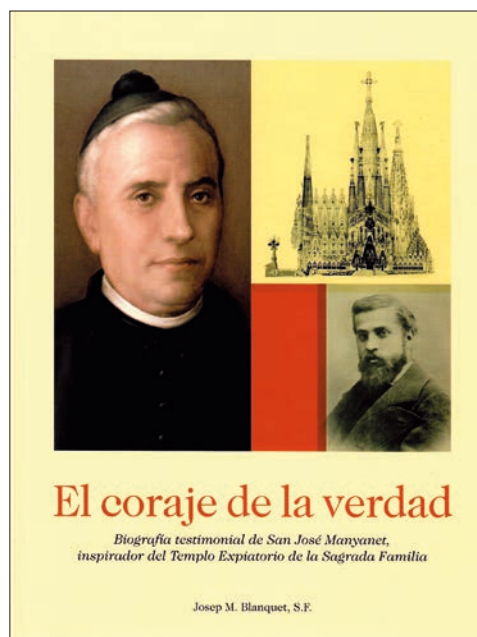
DIRECCIÓ: Olivier Ayache-Vidal
INTÈRPRETS: Denis Podalydès, Marie-Julie Baup, Léa Drucker, entre altres
MÚSICA: Martin Caraux
GÈNERE: Comèdia dramàtica
106 minuts
França

CRÍTICA LITERÀRIA

MARCEL·LÍ MUÑOZ,
S.F.

Una biografia testimonial de sant Josep Manyanet

JOSEP M. BLANQUET, S.F.

El coraje de la verdad
Biografía testimonial de san José Manyanet,
inspirador del templo expiatorio
de la Sagrada Familia
Editorial Estel, 2018, 528 pàg.

Ha aparegut una nova biografia del fundador dels Fills i Filles de la Sagrada Família. L'autor material és el P. Josep M. Blanquet, S.F. però l'autor formal és el beat Ramon Oromí i Sullà, S.F. (1875-1937), màrtir.

Es tracta d'una biografia testimonial perquè està estructurada seguint els testimonis nombrosíssims que va recollir el beat Oromí abans de sofrir el martiri. Ell, ajudat per altres religiosos i persones seglars, es va imposar el deure filial de recórrer tota la geografia manyanetiana a fi de recollir i posar fora de perill els records i objectes relacionats amb la vida i missió apostòlica del sant. El P. Oromí havia conegut el fundador i havia estat secretari general de l'Institut durant molts anys i coneixia molt bé tots els seus documents i cartes.

Feia anys que, també en preparació del procés de canonització de Josep Manyanet, treballava en aquest intent que volia deixar plasmat en un museu biogràfic que la persecució i guerra civil van impedir. El martiri el va sorprendre al moment en què estava estudiant i classificant tots aquests documents i efectes.

Tots aquests testimonis són el que constitueix aquesta biografia testimonial de Josep Manyanet, composta de 10 capítols d'extensió desigual, que abasta des dels seus orígens a Tremp, les etapes de la seva formació, l'activitat sacerdotal, la fundació dels instituts religiosos, la inspiració del Temple Expiatori de la Sagrada Família i la relació amb les famílies Bocabella i Dalmaes, l'Associació Josefina, l'arquitecte servent de Déu Antoni Gaudí, etc., així com també les relacions eclesials amb Papes, cardenals i bisbes i, finalment, la seva darrera malaltia, mort i sepultura. Tot això, juntament amb dos apèndixs i els índexs corresponents, és acompanyat amb la reproducció de nombrosos objectes que confirmen el relat testimonial.

El llibre pot adquirir-se a les llibreries religioses de la ciutat i a la seu de la Cúria general de l'Institut (Tel. 636 802 094 - Entença, 301 - 08029 Barcelona).

RAUXA

Els amors perduts

L'amor conjugal ha estat lloat al llarg de la història d'Occident, ja sigui en la tradició de l'antic Israel, en la Grècia clàssica o bé en el cristianisme medieval. Els exemples són infinits. Alhora, durant molts segles, també es va donar una gran importància a altres formes d'amor, com ara l'amistat, l'amor paterno-filial, l'amor fraternal o l'amor cap a Déu. Cap d'aquestes formes d'amor no es considerava inferior al conjugal, de manera que algú que desconegués l'amistat o menystingués la reverència als parents i a Déu, era tingut per algú que no sabia estimar.

L'Occident contemporani ha acabat identificant l'amor de manera gairebé exclusiva amb l'amor conjugal. Aquest és l'amor per excel·lència, omnipresent com no ho havia estat mai en la literatura, la música, el cinema i, en definitiva, en tot l'ampli espectre de l'imaginari col·lectiu. L'amistat, l'amor a Déu o l'amor als pares no semblen merèixer, ni de bon tros, una atenció semblant. El creixent protagonisme de l'amor conjugal, però, no l'ha fet més sòlid, sinó que l'ha convertit en un amor de cotó fluix, d'un romanticisme degradat propi d'estereotips de pel·lícula. En l'època en què aquesta forma d'amor es presenta com la màxima realització personal, és quan més ha entrat en crisi; volent-lo enaltir, l'hem banalitzat. L'amor només pot subsistir en totes les seves múltiples formes; qualsevol reduccionisme que el vulgui acotar l'acaba ofegant.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Barcelona

FUNDACIÓ JOAN MARAGALL

El **dilluns 8 d'octubre**, a les 19.00, lliçó inaugural de Lluç Torcal *Conversió ecològica integral: una resposta creient al greu problema del canvi climàtic* al Seminari (c/ Diputació, 231 - Barcelona).

CRISTIANISME I JUSTÍCIA

El **dilluns 8 d'octubre**, a les 19.00, sessió Dilluns dels Drets Humans *Cap a un treball decent: repartir la feina al segle XXI*; els **dilluns del 5 al 19 de novembre**, a les 19.00, seminari *El llegat de Raimon Panikkar a partir del seu diari* amb Xavier Meloni (tel. 933 172 338).

INSTITUT SANT TOMÀS

Els **dimarts del 9 d'octubre al 4 de juny**, a les 18.00, cursos *San Agustín y las Confesiones* i, a les 19.00, *Trinidad y Creación*; els **dijous de l'11 d'octubre al 6 de juny**, a les 19.00, *De la filosofia de la historia a la teología de la historia*. C/ Duran i Bas, 9 - Barcelona.

AMICS DE SANT FRANCESC

El **dijous 11 d'octubre**, a les 20.00, pregària als Franciscans del carrer Santaló, 80, de Barcelona.

FESTA DEL PILAR

El **divendres 12 d'octubre**, a les 12.00, eucaristia en honor de la Mare de Déu del Pilar organitzada per les associacions de les Damas i Cavallers del Pilar; cant de l'himne i veneració del Pilar que es conserva a la basílica de la Puríssima Concepció (c/ Aragó, 299 - Barcelona).

PARES TEATINS

El **divendres 12 d'octubre**, a les 18.00, concert d'Inchorus de Peables (popular contemporània i religiosa), a favor de la Fundació Manos Providentes, i de Narcís Rodas (piano), amb obres de Bach i Cabrisés, entre altres. Església de Sant Gaietà, c/ Consell de Cent, 293 - Barcelona.

SANT PAU

El **dissabte 13 d'octubre**, a les 17.00, projecció de la pel·lícula

Pablo, el apóstol de Cristo amb la participació de Javier Velasco-Arias. Llibreria Paulines, ronda Sant Pere, 19 - Barcelona.

SANT FRANCESC

El **diumenge 14 d'octubre**, a les 17.00, representació de l'obra *Pobrecito - Francisco de Asís* de Mariano Moro. Cripta de l'església de Pompeia, av. Diagonal, 450 - Barcelona.

AMICS DEL'ORGUE DE LES CORTS

El **diumenge 14 d'octubre**, a les 21.00, concert de festa major de Pierre Vidal a la parròquia de Santa Maria del Remei, pl. Concòrdia, 1 - Barcelona.

VERITABLE VIDA EN DÉU

El **diumenge 14 d'octubre**, a les 18.00, grup de pregària a les Carmelites Missioneres (c/ Puiggarí, 1 - Barcelona). Més informació i llibre: Mercè Ferrer, tel. 935 304 806.

Sant Feliu de Llobregat

TALLERS D'ORACIÓ I VIDA PER A JOVES

El **dimecres 10 d'octubre**, a les 18.00, sessió informativa dels tallers (mètode P. I. Larrañaga *Aprendre a pregar per aprendre a viure*) a la parròquia de Santa Maria de Castelldefels (tel. 625 202 274).

Terrassa

PARRÒQUIA DE SANT FRANCESC DE BELLAVISTA

Celebra els seus cinc anys el **diumenge 7 d'octubre**, a les 11.00, amb una missa, i a les 12.30, portes obertes i pisolabis. C/ Ponent, 23 - les Franqueses del Vallès.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè els consagrats despertin el seu fervor missioner i estiguin presents entre els pobres

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions

Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

[f](https://www.facebook.com/catalunyacristiana) /catalunyacristiana

[@catcrist](https://twitter.com/catcrist)

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: *Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire*

Lingüista: *Montserrat Pibernat*

Arxiu i fotografia: *Eulàlia Grande*

Corresponsals: *Víctor Gay, GIRONA; Miquel Àngel Martín, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM*

Col·laboradors d'aquesta setmana: *Jaume Aymar, Pilarín Bayés, Bruno Bérchez, Rafi Cáceres, Elvira Cirera, Agustí Codinach, Antoni Coll, Antonio Gil, Joan Guiteras, Josep M. Massana, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Josan Montull, Marcel·lí Muñoz, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, F. Xavier Parès, Raquel Parici, Quique, Ignasi Ricart, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Valentí Serra, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja, M. Jesús Zabala*

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014

BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: *Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura*

Administració: *Isabel Giral (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)*

Autoedició i compaginació: *Carlos Aguado*

Impressió: *Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.*

Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272

SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

CARME MUNTÉ

Seguint l'exemple del seu mestre, el capellà Josep M. Alimbau, el jove antropòleg Miquel R. Planas ha escrit sobre personatges il·lustres amb unes històries de superació força desconegudes. El llibre *50 historias de superación. Cuando te caigas siete veces, levántate ocho* (Editorial Paulinas) es presentarà el 10 de novembre a les 18 h.

50 biografies de personatges de procedències, àmbits i èpoques ben diferents. Què tenen en comú?

Tenen en comú l'autosuperació. Es tracta de l'exposició de cinquanta biografies de diferents personatges històrics que han aconseguit l'èxit personal superant les adversitats que s'han trobat pel camí de la vida. El llibre pretén ser un missatge de llum enmig de la foscor que tots experimentem alguna vegada.

Per tant, són una ajuda en moments de dificultat?

Per descomptat! Amb el relat biogràfic de cada personatge es podrà copsar com de tot ens en podem sortir. A més, després d'haver llegit com cada persona va superar les dificultats de la vida, hi ha un breu pensament que pot ajudar a reflexionar al llarg del dia. Simplement convido a llegir i meditar cada història de superació per fer-nos-les nostres i tenir un, o diversos, referents en algun moment concret del caminar per aquest món.

Quina és en aquest sentit la seva experiència personal?

Allarg del procés de recopilació de dades i d'escriptura, he pogut reflexionar i entendre que en aquesta vida els problemes ens venen a tots, però de diferents maneres. La diferència entre els que superen les adversitats i els que no és l'actitud. He entès que és important prendre consciència de la necessitat de continuar lluitant per assolir els nostres somnis, il·lusions, metes i, en definitiva, la nostra felicitat. No s'ha de tirar mai la tovallola, ja que potser estem menyspreant el nostre «poder» de fer coses.

Quina història l'ha impressionat més?

La del gran productor cinema-

Miquel R. Planas ha escrit «50 historias de superación»

Miquel R. Planas i la germana Saveria (Editorial Paulinas) mostren el llibre.

«La diferència entre els que superen les adversitats i els que no és l'actitud»

togràfic Walter Elias Disney. Va viure moments desesperats: no podia ni pagar el lloguer i en més d'una ocasió va haver de sobreviure amb menjar per a gossos. Pretenia convertir-se en director de pel·lícules d'acció real però va recórrer sense èxit tots els estudis buscant feina. Al final va aconseguir feina, i l'any 1926 va crear el dibuix animat d'un conill que es deia Oswald per a la companyia Universal Studios. Però quan va voler millorar els termes del contracte es va adonar que l'empresa li havia patentat la idea. Va perdre la feina, la idea i els col·laboradors. Però no es va rendir i va decidir crear un personatge inspirat en ell mateix: tenia unes orelles grans i rodones i en aquesta ocasió seria un ratolí, al qual li va posar el nom de Mortimer i que després va anomenar Mickey Mouse. Posteriorment va realitzar el primer llargmetratge animat l'any 1937, *Blancaneu*. Hi va invertir els

pocs diners que li quedaven, i això que tots els especialistes li auguraven un fracàs rotund. L'èxit va ser aclaparador i va resultar la pel·lícula d'animació més taquillera del moment.

Cal transmetre als infants mecanismes per superar les dificultats?

Sempre, ja que ells són una esponja del que veuen i senten al voltant seu. Molts dels personatges del llibre en són un exemple clar. Tot i haver tingut una infància difícil, mitjançant l'estímul extern d'un familiar o d'un educador, es pot ajudar els més petits a tirar endavant, com és el cas de Thomas Edison. El que els nens han d'interioritzar és la idea que tot procés d'aprenentatge i realització és progressiu i que mitjançant la pràctica s'aconseguiran els objectius. Cada vegada que tornin a intentar-ho, hem d'animar i donar-los una crítica constructiva perquè puguin continuar amb bona disposició fins al final.

Club més Amics

Associació Amics de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel

Contacte

Tel. 934 092 700

info@clubmes.cat

www.clubmes.cat

DEL 23 AL 30 DE NOVEMBRE

PALAUS MINOICS I MONESTIRS DE CRETA

DEL 3 AL 13 DE DESEMBRE

PELEGRINATGE A TERRA SANTA

Camí de fe, cultura i història

DEL 10 AL 14 DE DESEMBRE

Pessebres als ALPS ITALIANS

DEL 28 DE NOVEMBRE AL 2/3 DE
DESEMBRE

Llums de Nadal a NOVA YORK

DEL 12 AL 24 DE GENER 2019

Festes de Lalibela - ETIÒPIA

DEL 24 AL 29 D'ABRIL 2019

Pasqua ortodoxa al LÍBAN

DEL 27 DE DESEMBRE 2018 AL 3 DE GENER 2019

EGIPTE: Creuer especial de Cap d'Any pel Nil

Club⁺amics

Organització tècnica

Ruth Travel GC 1478